

Hikaye

GÖNÜL ATÖLYESİ

Sanatın Yapısı

Gönül Atölyesi

ŞEMSETTİN YAPAR

24 Ağustos 1971'de Mersin'in Çamlıyayla ilçesinde doğdu. İlköğretimi burada tamamladı. Eğitim hayatının sonraki altı yılı Antalya Aksu Öğretmen Lisesi'nde geçti. İlk yazı denemelerine lise yıllarında başladı. Lise eğitiminden sonra; İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü kazandı. Üniversite eğitimi sırasında yazma uğraşına daha bir ağırlık verdi.

Üniversiteden sonra sırasıyla; Aydın, Erzurum, İstanbul ve Konya'da öğretmenlik ve yöneticilik yaptı. Zaman gazetesinde; A. Erdem Sözeri, müstear adıyla, bir yıl kadar, dil yanlışlarını konu alan yazılar yazdı. Sınavlara hazırlık alanında çeşitli eserler yayımladı. Yayımlanan son eseri "*Koçaklamalar*"dır. (2005-Ötüken)

Yapar; şimdilerde hikâye, roman, destan gibi türler üzerinde çalışıyor. Yazar, evli ve dört çocuk babasıdır.

GÖNÜL ATÖLYESİ

Şemsettin Yapar

GÖNÜL ATÖLYESİ

Copyright © Sütun Yayınları, 2006

Bu kitaptaki metin ve resimlerin, tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan şirketin önceden yazılı izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Editör
Kalender YILDIZ

Görsel Yönetmen
Engin ÇİFTÇİ

Kapak
?

Mizanpaj
Cafer Dereli

ISBN
975-9089-...-...

Yayın Numarası
...?

Basım Yeri ve Yılı
Çağlayan Matbaası / İZMİR Tel: (0232) 252 20 96
Haziran 2006

Genel Dağıtım
Gökkuşuğu Pazarlama ve Dağıtım
Alayköşkü Cad. No: 12 Çağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (0212) 519 39 33 Faks: (0212) 519 39 01

Sütun Yayınları
Emniyet Mahallesi Huzur Sokak No: 5
34676 Üsküdar/İSTANBUL
Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20

www.sutun yayinlari.com

İçindekiler

7	Cümle
13	Huzurdaydık
17	Yangın
23	Çakmak
29	Ayakkabı
33	Reyhan
39	Misafir
43	Kaşık
47	Tatlı
51	Fakir
55	Hobi
59	Sigorta
63	Şeytan
67	İnsan
69	Terlik
73	Paket
77	Hava
81	Kabarçık
87	Pes
91	Riya

Cümle

Boğaza hakim, yüksek bir semtte otururduk. Hani şehrin curcunasına uzak mahalleler vardır ya işte öyle bir yerdedi evimiz. Buradan İstanbul'un birçok yeri görünürdü. Nefis bir manzarası vardı. Mahallemizde yaz-kış, rüzgar eksik olmazdı.

Buradaki evler eski, cumbalı, ahşap evlerdendi. Evlerin tahta kaplı duvarlarında elinizi gezdirdikçe ahşabın pütürlü yüzeyindeki çıkıntılı damarlar parmaklarınıza takılırdı. Bizimki de iki katlı, ahşap bir evdi, merdiven basamakları gıcırdayan, kızıla kaçan bir karayla kararmış tahtalardan yapılmış ahşap bir ev...

Boğaz evimizden de gözüktü. Bu fakirhanenin her bir ayrıntısı yılların verdiği tecrübeyle sanki ruh kazanmış canlanmıştı. Hemen her tahta çakıldığı yerden oynar, gacırcı gucur sesler çıkarırdı. Yılların yorgunu pencere camları, dışarıdaki görüntüyü büyük puntolu 's' biçiminde eğip bükerek bize aktarmaktan hoşlanırdı. Salonun penceresinden o gri, çırpıntılı, geniş su ovasını, kenarlarından çekiştirilmiş yamuk yumuk naylon bir resim gibi seyretmeye doyum olmazdı. Engebeli ve yorgun duvar sıvası, kendine kazara da olsa dokunan hiçbir eli, kolu, dirseği boş bırakmaz bir avuç sıva kumuyla da olsa merhabalaşırđı. Bunların en çenesizi emektar dolapların gevezemanteşeleriydi. Bir dokunmaya görün, içinizi titreten bir kocakarı azarı işittiğinizin resmidir.

Bunları anlattığım zamanlar lise birdeydim. Hareketli bir cocuktum. Yediklerimi, orama burama yağ bağlayacak kadar bekletmeyip hoplaya zıplaya yaktığım için olsa gerek kara kuru, kürdan gibi bir şeydim. Öyle ki, sandalyeye oturduğumda kendi kemiklerim kendime batardı. Battığından olacak, hiç yerimde duramaz kıpırdanırdım. Kıpırdanınca da “kurt var bu çocukta, kurt!” söylenmelerini işitirdim. Annemin, kocakarı ilaçlarıyla içimdeki solucanları döktürmek için uğraşması; türlü macunlarla beni semirtmeye çalışması semeresiz kalırdı.

Okul başarıım da iyi değildi. Başarı maşarı kelimeleriyle lafı ne eğip bükeyim, haytanın tekiydim.. Dersi kırar okuldan kaçardık mahallenin çocuklarıyla. Elebaşları bendim. Goethe'nin Mephistoteles'i gibi türlü akıl oyunlarıyla istediğim yola yönlendirirdim onları. Akıllı uslu ders dinlemeyi düşünen çocukların aklını çeler kâh sahile yüzmeye kâh mahalle arasında maça götürürdüm. Zavallı çocuklar, sabah evde benim desiselerime kanmama üzerine verdikleri sözleri unutup rüzgarıma kapılırlardı. Annelerinin, beni gördüklerinde şeytan görmüş gibi bakmaları da bundandı. Dişlerini gıcırdatırlardı. Arkamdan iltifatlar(!) kesilmezdi: Boyu devrilesi, gözü kör olası, yüzünü şeytan görsün... Anlayacağınız, büyükler arasında pek sevilen bir tip değildim.

Bir yerde vukuatlarımdan laf açılınca annem-babam: “Eh işte, biraz haşarılığı var tabi.” diye kapatmak isterlerdi meseleyi. Mahalleli de dişlerini gıcırdatır, yaka silker, illallah derdi. Mutlu muydum? Sanırım insanlar üzerinde bu kadar etkili olmanın kişiye verdiği gizli lezzeti tatmıştım, bu tadı seviyordum.

Hayatım bu şekilde devam edip gidiyordu ancak zaman içinde bunca eğlenceye rağmen hayat kareleri sıkıcı gelmeye başlamıştı bana. Tekdüzelige biraz renk gerekti.

O yıl ağustos, eylül ayları falandı. Evimizin yakınında yeni bitirilen apartmana üniversiteli birkaç abi taşınmıştı. Kendi hâlindeki mahallede bir kıpırdanma oldu. Yakın zamanda ne buraya birileri taşınmış ne de mahalleden bir aile gitmişti.

Bir kış günü, ikinci vakti, ön farının camı kırık, beyaz, küçük bir kamyonetle eşyalarını getirdiler. Eşya dedimse öyle bir kervan yükü değil; beş altı sade kanepeler, üstüne anlamlı sözler içeren çıkartmalar yapıştırılmış iki ahşap kitaplık, birkaç partal kilim, hiçbiri diğerinin takımı olamayacak kadar farklı kapacak ve birkaç valiz... Çıkartmalardan birinde bir televizyon resmi vardı. İlgimi çekmiş yakından bakmıştım. Köşeleri oval, parlak bir dikdörtgen kağıttı bu. Televizyon ekranının ortasında şunlar yazılıydı: “Sen baktın ne kazandın, ben seyretmedim ne kaybettim.”

Semtimizin tüm meraklı Melahat teyzeleri, bütün aylak gençleri, balıkçının yalanan kedi mangası, camiden ağır çekimde dönen sakallı hacı amcalar, balkondan balkona dedikodu yapan avare kadınlar velhasıl ortalıkta gözü olan kim varsa hepimiz, meraklı bakışlarımızı üzerlerine dikmiştik. Onlarsa eşyaları bir çırpıda ikinci kata taşıyıp bitiriverdiler işlerini.

Sabah akşam başları önlerinde, hiçbir çıkıntı hareket yapmadan gidip gelirlerdi evlerine.

Mahalle dahilinde olup biten her şey hakkında hüküm vermeyi kendinin birinci vazifesi görenler hemen bunların notlarını vermeye başlamıştı. Herkes Zehir Hafife Şarlo edasıyla mahallemizin yeni sakinlerini tanımaya, onlar hakkında hükümlerini vermek için kendilerince delil toplamaya çalışıyordu. Kusur erbabı kusur arıyordu. Yetişkin kızı olanlar bu delikanlılardan tedirgin oluyor, orda burda avurt zavurt edip üstlerine yarım yamalak şüphe çekmeye çalışıyorlardı. “Bilmem ki bu kadar bekar gencin mahallemizde bir bekar evinde bulunması

doğru mu? Allah var gençlerin kötülüğünü görmedik; ama ne bileyim, bu bir yanlışları olmayacak demek değildir elbette...” gibilerinden gevişler getiriyorlardı.

Bana kalırsa yüzleri yerde, dudakları tebessümlü melek gibi, munis, efendiden insanlardı bunlar. Her biri tam bir uyarı-rogıydı. Kimseyle hır gürleri olmazdı. Karşılaştıkları kim-selere selamları eksik olmazdı. Söylendiğine göre namazları abdestleri de yerindeydi. Bunlar evliya gibi adamlardı kısacası. Beni tepelemek için fırsat kollayan, astığı astık kestiği kestik, eşkıya kılıklı, sinirli abime hiç benzemiyorlardı.

İlk haftadan sonra çevreleriyle irtibatı hızlandırdılar. Önce yakın komşularına akşam oturmasına gittiler. Tanışıp görüştüler. Kendilerini tanıttılar. Hatta kandil akşamları kemalpaşa tatlısı yapıp üstüne hindistancevizi tozu ekeleyip kapı kapı dağıttılar. Çevrede okul çocuğu varsa derslerine yardımcı olabileceklerini söylediler. Evlerine gelen çocukları matematik gibi fen gibi zorlu derslerde yazılıya hazırladılar. Yakındaki okulun bahçesinde kurdukları ikinci maçlarına gençleri de alıyorlardı. Yavaş yavaş semtin dokusundan bir parça oluyorlardı.

Haklarında ipe sapa gelmez laflar geveleyip duranlar artık utanmaya, daha insafli hükümler vermeye başlamıştı...

Ben de ölçüp biçiyordum bunları. Bir maç sırasında beni de takıma aldılar. İyi maç çıkardım. Bir tanesi övücü sözler söyledi: “Kardeş ne güzel çalım atıyorsun, ben de senin gibi oynamak isterdim doğrusu.”

Şimdiye dek kimse bana “kardeş” diye hitap etmemişti. Önüne gelen “lan, düzü, hayırsız, sapa” diye seslenirdi. İçimde çatık kaşlı bir şeyler aktı gitti. Kalbim buğulandı. Isınıverdim. İçim sıcacık oluvermişti. O günden sonra ben de bu abilerin misafiri olmaya başladım.

Garip adamlardı bunlar. Sabah okula akşam eve... Ne kahveye uğrardı yolları ne de kimseyle hır gürleri oldu. Mü-

layim mi mülayimdiler. İki gözüm önüme aksın, bir güne bir gün birbirlerine, eve gelen bizlere, bir olaya, alakasız bir duruma sinirlendiklerini görmedim.

Büyüklerinin adı Ekrem’di. matematik bölümünde okuyordu. Bir üniversiteliden çok, ağır, oturaklı iyi aile babalarına benziyordu. Bunlar, evde hürmet gösterecekleri kişiye abi derlerdi. Dolayısıyla ona da Ekrem değil Ekrem Abi diyorlardı. Abi’yi öyle yapmacıktan, dudak kenarıyla, iş olsuna söylemezlerdi. Evdeki herkes, onun gözünün içine bakardı, bir dediğini iki etmezlerdi. Evet evet bu hürmet katıksızdı.

Bir gün mutfaktaydık. Yerde, bir yanı sıcak çaydanlık konduğu için, sararmış yeşil kilimin üstünde oturuyorduk. Akşam yemeği hazırlıyordu. Muhtemelen patates kızartması yapacaktı. Ekose dokuma sofraya bezini dizlerimize almıştı. O patates soyuyordu. Patateslerin kabuklarını ince ince, uzata uzata zincirleye zincirleye soyuyordu.

Merak bu ya, dayanamadım damdan düşer gibi bir soru sordum:

– Yahu hiç sıkılmaz mısınız siz Ekrem Abi, evde televizyon yok, sigara yok, dışarıda kız dalgası hak getire!

Doğradığı patateslerden başını kaldırdı. Yüz kasları daha mülayimleşti. Gülümsedi. Ardından da ömür boyu aklımdan çıkmayacak bir cümle söyledi. Hayır söylemedi, elindeki bıçağın nişasta unuyla beyazlanmış ucuyla hafızama kazım kazım kazıdı:

– Alevleri cihanı tutmuş, şu korkunç yangından adam kurtarma işinde sıkılacak bir durum yok Engin kardeş!

O zaman afallamış, anlayamamıştım. Bana göre ortalıkta ne bir yangın vardı ne de yanan insanlar.

Hayatımın bu sözden sonraki kısmı, bu cümleyi anlamakla geçti.

Huzurdaydık

Dört kişi salonda, Ekrem Abi'mizin huzurundaydık. Üstünde beyaz bir gömlek vardı, yakasının kolası, kabartma haritalardaki sıra dağlar gibi yer yer kabarmıştı. Gömleğin kollarını iki posta geriye kıvrımıştı. Toprak renkli pantolonu dahil giysileri, salondaki eşyalar kadar sadeydi. Biz kiremit renkli, çapraz desenli Uşak kiliminin üstünde, namazdan sonraki sohbet için diz çökmüştük. Gözlerimiz gözlerindeydi.

Elindeki ciltli büyük boy kitabı besmele çekerek açtı. Denk gelen sayfaya bir göz gezdirdi. Geri kapattı. Gözlerini de kapattı. İçinden duasını yapmaya başladı.

Biz; susuzluktan dudakları çatlamış, yüreği sıcaktan yangın yerine dönmüş insanların çeşme başında akmasını beledikleri suya hasretlikleri gibi onun ağzından dökülecek kelimeleri beklemeydik. Hepimiz edeple diz çökmüştük. Bir ustanın önünde diz çöker gibi. Bir kalp ehlinin huzurunda elpençedivan durur gibi...

– Ah be Ekrem Abi ne enfes adamsın sen!

Kitabın bayrak kırmızısı renkte, cilt bezi gerilmiş, pütürlü yüzünde elini gezdirdi. Bütün dikkatini parmak uçlarına yoğunlaştıran görme özürlüler gibi parmaklarını dokulu ciltte gezdirdi. Kitabı zarifçe aldı. İşaret parmağını sayfalar arasında bir yere, rasgele yerleştirdi. Ardından kitabın meşin sırtı gerindi, cilt kollarını şılak diye açtı. Ağır, sarı, şamua sayfalar işaret parmağının iki yanına ayrılıverdi. Risale bağrını açmıştı.

O okuyor biz dinliyorduk. Elindeki kitabın kelimelerini, cümlelerini gözleriyle, bakışlarıyla tarıyor, manasını emip bize özünü anlatıyordu. Karşısındaki dört delikanlının tımarlanmış, eğerli, tırta yüreklerinin dizginlerini eline almış şaha kaldırıyor, kendi ruhunun ferah feza vadilerinde ha bire dolaştırıyordu. Kâh savaş meydanında can vermeye yakın sahabilerin birbirlerine su matarası ikramlamalarını anlatıyor kâh fetihten önce çarşığı gezen hükümdarı yan dükkana sevkeyleyen kardeşlik abidesi esnaftan söz açıyordu. Sanki ellerimizden tutmuş bizi, şimdiye dek yabancı olduğumuz üst bir medeniyetin canlı müzesi içinde dolaştırıyordu.

Kalbim kabarıyor kabarıyordu. Kabına sığmaz oluyordu yüreğim. Göğsümün sol yanı güm güm atıyordu. Anlattığı abide kişilikler gibi olamayışına yanıyordum. Ah keşke bir Mus'ab da ben olabilseydim. Neden bir Muaz ya da Muavviz değildim.

Okuduklarını bir yandan da açıklıyordu. Anlayamadığımız kelimelerin kabuklarını çtırdatıp kırıyor, burcu kokulu badem içi manaları ağzımıza bırakıveriyordu. Sanki cümlelerin mührünü açıyor, bizim yiyebileceğimiz dilimler haline getirip sonra dilimizin üstüne bırakıveriyordu. Sohbet ilerledikçe, her birimiz ağzımızda kâh olgun, sulu, rayıhalı şeftaliler gibi bir cümlenin iç gıcıklayıcı lezzetini, kâh üstü domur domur kabarcıklı, serin bahar çileklerini andıran bir kelimenin tadını duyumsuyorduk.

– Ah be Ekrem Abi, gözümün nuru!

Biz, yuvada bekleyen aç yavrular gibi ağzımız açık, onun dudakları arasından çıkan manaları kapmaya çalışıyorduk. O ise sindirdiği bilgileri, demlediği marifeti bize bir bir aktarıyordu. Kıstığı gözlerinden uzaklara, derinlere bakıyor, bilinmez âlemlerden esintilerle bizi serinletiyordu. Bizim ru-

humuzu da kendi gibi kanatlandırmak istiyordu. Pır pır kanatlanmış kelebekler gibi uçarıydı.

– Bizim gibi zirzop takımını da adamdan sayıyor ve dil döküyorsun bize. Yahu ne centilmen bi ademsin sen Ekrem Abi!

Kendinden geçmiş gibi anlatıyordu. Matematik anlatırken, yemekle uğraşırken, güreş tutarken, maç yaparken gördüğümüz, bizim gibi biri olan Ekrem Abi gitmiş, yerine dev gibi genç bir ulu bilge kişi gelmişti. Çakmak çakmak bakışlarını gözbebeklerimize dikip üstüne basa basa konuşuyordu. Kirpiklerinin arasındaki gözbebeklerinden fıskıran bakışlar birer çelik ok olmuş, sözleri gibi yüreğimize işliyordu.

– Ey güzel kardeşim, ille de düşmanlık beslemek istersen kalbindeki düşmanlığa düşmanlık et. Onu Allah'ın evi olan kalbinden atmaya çalış. “Dil beyt-i Huda'dır ânı pak eyle si-vadan/Kasrına nüzul eyleye Sultan gecelerde.” demiş İbrahim Hakkı hazretleri. Gönül Allah'ın evidir, sen o evi günahlardan temiz tut, temiz tut ki gönlümüzün sultanı, köşküne gecelerde uğrayıversin. Kalplerimiz, Rabbin rüzgarını misafir edecek kadar temiz mi acaba, sorarım sizlere!

Çok usturuplu sözler ediyordu. Bir üniversite öğrencisinden beklenmeyecek olgunlukta ifadelerdi bunlar. Ağzından çıkan ateş gibi sözler, sadece odanın içine değil, bütün kente, ülkeye hatta kâinata dalga dalga yayılıyor, eritip yok etmek için köşe bucak, düşmanlık, kin, haset tohumları arıyordu.

– Kardeşlerim, ışığın olduğu yerde karanlık olmaz, dostluğun olduğu yerde düşmanlık olmaz. Kalbimizi kine kiraya vermişsek sevgi orada kendine yer bulamaz.

– Maşallahın var be Ekrem Abi! Yaman adamsın! Hem vallahi hem billahi sohbet değil, çöpsüz üzüm. Amma sıkı sözlerin var! Hocaların ferishtahı eline su dökemez!

Yangın

B abam, akşamları eve yorgun argın gelen burma bıyık, çatma kaş, benim duymadığımı düşünerek:

– Hanım bizim hayırsız yine ne halt işledi ki süt dökmüş kedi gibi oturuyor?

Bu günlerde iki lafının biri buydu. Bendeki değişikliği hayra alamet görmüyordu. İşin içinde bir bit yeniği olduğunu düşünüyordu. Bu şüphesinde haksız da sayılmazdı. Bu zamana kadar, anasından emdiği sütü burnundan getirmiştim. Adım belayla eşdeğerdi ailede. Yalnız ailede değil, sokakta, mahallemde, okulda her yerde... Onun için bendeki olumlu değişikliklere hep temkinle yaklaşıyorlardı. İnanmıyorlardı, inanamıyorlardı, kim bilir neler planlıyor diyorlardı.

– Hanım, bunun altından bir çapanoğlu çıkacak ya haydi hayırlısı.

Akşam babam eve gelince saygıdan ayağa fırlayıvermem, dizlerimi toparlamam, ayaklarımı pıdecinin kaldırırma yığdığı meşe odunları gibi burnuna burnuna uzatmamam zavalı adamı tedirgin ediyordu. Babacığım, bu yunmuş yıkanmış hareketlerin gerçekliğine inanmakla inanmamak arasında bir şüphe sarkacında gidip geliyordu.

Yalnız babam mı? Balkondaki fesleğenler arasında beliren altın dişli yayvan ağız, karşı penceredeki telkari altın küpeleri salkım salkım sarkan bir çift kulağa sesleniyor:

– Fıtnat Hanım, bizim şeytan hidayete ermiş duydun mu? Havadan bir martı sesi geliyor. Birkaç kanat çırpışı...
 – Güldürme kız, hınzır derisinden post olur mu hiç!
 Pencere önündeki küstüm çiçeğinin yaprakları hafif bir esintiyle oynuyor.
 – Namaz bile kılıyormuş.
 Uzaktan, derinden ızdıraplı bir tren inlemesi... Araba kornaları...
 – Daha neler, üstüme iyilik sağlık!
 Çatının bir ucundaki iki kumru gözlerini hayretten kırmızı mercimek gibi açmış birbirlerine bakıyorlar.
 – Vallahi ayol, bizim çocuk görmüş camiden çıkarken.
 Kumrular kıpır kıpır...
 – Gözlerimle görsem de inanmam!
 İki kumru pat pat vurdukları kanatlarıyla yükseliyorlar, güneşin parıltıları arasında uçuyor uçuyor sonunda öğretmen evinin köhne çatısına, çatının ucundaki su oluğuna konuyorlar...
 Öğretmen evinde emekliliği yaklaşmış, yıllanmış, ütülü, gri takım elbiselilerden biri, boynunda, yıllardır ümüğü sıkıla sıkıla buruş buruş olmuş bir kıravat, üzerinde laflanacak bir muhabbet zarfı atıyor ortaya:
 – Mehmet Bey, edebiyat sınıfındaki şu bizim Engin'e neler oldu öyle. Ders dinliyor, eski haşarılığı kalmadı keratanın. Hangi dağda kurt öldü? Not korkusu mudur bunun sebebi?
 Öbürü sigara dumanından kızarmış, damar damar yol olmuş gözlerini kısarak:
 – Yok be yahu! Nottan mottan çekinir mi o!
 Yarısından azı kalan sigarasından geniş soluklu bir nefes daha çekiyor ciğerlerine. İçeride okey tıkırtısı... Sanırsın ki vailiğin kalem odasında daktilo şıkırdıyor.
 – Baba korkusu?

– Sözüünü dinlediği mi var adamcağızın, ne gezer!
 – Var bir durum ya, hadi hayırlısı!
 Kumrular yine hareketleniyor, kuş bu, durur mu; bir orda bir burda. İnsanoğlunda böyle esaslısından iki kanadımız olsa hop oraya hop buraya uçup kaçmayan çıkar mı içimizde? Yine havalandılar. Dimdik yukarı çıktılar bir süre. Ardından hop diye kendilerini bıraktılar ta aşağılarda bakkalın oraya doğru salıverdiler bedenlerini.
 – Beyefendi dökme şu ekmek kırıntılarını dükkanın önüne! Çiğniyoruz istemeyerek.
 – Amma baksana şu kumrular ne de güzel karın doyuruyorlar.
 – Senin dediğin de doğru yahu!
 Mahalle bakkalı... Göbeği kadar geniş bir kalbe sahip bu adam... Soğutucunun üstüne dizili konserve kutuları, helva paketleri, birkaç yumurta kolisi ve sıralı boş gazoz şişelerinin ardında, kalın brandadan yapılmış o kirli bakkal önlüğüyle bu koca adam derin düşünceler arasında debeleniyor.
 – Borca aldıklarını hemen ödüyor. Epey kibarlaştı. Bu davranışlar, yaklaşan bir kasırmanın habercisi olsa gerek. Büyük vurgunu en son vuracak. Yine kaybeden taraf ben olacağım; bir koli gofreti, bir avuç çikolataşı giden yine ben olacağım. Alıp ödemedikleriyle bir bakkal dükkanı açılırdı. Sırf babasıyla aramızdaki hukuka hürmet ses çıkarmıyorum. Amma olan bize oluyor canına yandığım. Benim de çoluk çocuğum var yahu! Onlar da nefis taşıyor. Zavallıcıklarım dükkana geldiklerinde elceğizlerini çikolataya, bisküviye, balona uzatamıyorlar. Elinoğluna çalışıyoruz, elinoğluna...
 Kumrular da bir telaş bir telaş... Bütün mahalleyi gezdirip gösteresileri var anlaşılın. Bu kez istikametleri okul kantini.
 Okul kantininde, kollarını göğsüne bağlamış sırtını duvara

yaslamış biri ortamı gözlüyor. Bu kişi, yeniyetme horoz ibiğini andıran dudak altı uzantılı sivri sakalcıklı kantinci çırağı...

İçeri zili çaldı. Kantin boşalır. Derse girmekte ayak sürüyen, sinmek için uygun köşe arayan birkaç kış sineğini de nöbetçi öğretmen iteleme kakalaya sınıfa gönderdi.

– Bizim belalı, son zamanlarda olay çıkarmıyor. İlla ki bir eylem hazırlığı içindedir. Yakında çıkar kokusu. Şu kantini her teneffüs süpürürüm, bir saat sonra yine aynı işkence.

Salçalı sosis tenceresinden yükselen uçuk kırmızı buhar, ortalıkta şöyle bir geziniyor. Sırtına yüklediği salça kokusunu kapıdan çıkarıp merdivenlere sürüklüyor. Serbestliğin tadına varan salça ruhu, her sınırsız özgürlüğün içinde mutlaka kaybolup gitmelerin olduğunu birazdan öğrenecek, sınıflara kadar ilerliyor, gittikçe seyreliyor, kendini kaybediyor, bir nefeslik bir parçası sınıflardan birinin açık kapısından giriyor ilk sıradaki öğrencilerin ceketine sürtünüp çocukcağızın burnuna yapışıyor. Bir yutkunma bir yutkunma... Tükürük bezlerinde sıkı bir mesai...

Okul ceketini...İkinci kat sınıflarından birinde, boş geçen derste, düğmelere denk gelen kısmı iliklene açıla eskimiş, ıslana kuruya telası kabarmış, eskiye yıprana iflahı gevremiş iki okul ceketini... sıraya oturma kalka, yalbir yalbir parlayan, kül rengi iki okul pantolonu...

– Matematik yazılısı kaç geldi Okan?

Pencereden görünen akasya yaprakları içeri bakmakta. Sanki ne varsa içerde.

– Sorma, fena! Ya seninki?

– Eh işte!

Akasyaların aylaklığına, gerideki duvarın orasına burasına tutunmuş, kadife kumaşlara özenen yosunlar da katılıyor.

– Kaç yani?

– Beş

On Dokuz Mayıs provasındaki trampetler bahçede deli

gibi tımbırdıyor, tırrrrrrm, tırrrrrrm... kasnağa gerili film tabaka delindi delinecek...

– Beşin eh iştesi ne oğlum, manyak mısın, biz değil beşi, üçü bile rüyamızda görmüyoruz. Nasıl oldu bu iş, kopya çektin değil mi, kimden, çabuk söyle?

Rüzgarla birlikte duvarın üstüne düşen akasya yaprakları, ikinci bir esintinin itelemesiyle umursamaz bir tavır takılarak duvardan aşağı salına salına iniyor, tıp diye kahverengi toprağa düşüyor.

– Kopya değil.

Taş duvarın üstünde düelloya tutuşan iki hayırsız kedi, kumların arasındaki tost parçasını kapmak için birbirine bakıyor. Kafalarından bencil manevra planları geçiyor yıldırım gibi. Herbiri diğerinin hamlesini düşünmek zorunda, karın doyurmak kolay değil...

– İnanmam.

– İnan, değil.

– Başka nasıl beş alınır matematikçiden ki?

Margarini hala ışıldayan tost parçasını kapam telbıyığın içi rahat ki dingin, mırıltılı, kedice bir şarkı tutturuyor.

– Başka yolları var, çalışırsın alırsın beşini.

– Adamdan şimdiye kadar kaç kişi beş aldı ki biz çalışıp alalım. Sende de var bir durum ya... Nasıl kopya çektiğini söylemiyorsun.

Tost ekmeğinin kızarmış, gevrek çeperinden birkaç kırıntı dökülüyor. Ziyafetin gözüne gözüne vuran kedi, dökülen erimiş kaşar bulaşıklı parçalara bıyıklarının üstünden kodaman kodaman bakıyor.

– Vallahi kopya değil, Ekrem Abi çalıştırdı.

– O da kim! Hangi sınıfta?

– Üniversiteli yahu, bizim sokakta var ya bir ev!

– Engin'in takıldığı yer mi?

– Evet.

– Engin, beni de çağırmıştı. Bir yangından mangından bahsetmişti. Ev mev mi yandı sizin mahallede sahi?

– Yok be yahu! Fırıldağın palavrasıdır o. Yangın falan yok.

– Yemin ediyordu geçende. Herkes göremiyor bu yangını, bakmasını bilmek lazım, falan filan gibi bir şeyler diyordu. Her gün okula bir yangın yerinden geçip geldiğini anlatıyordu. Yangının içinde kolu, bacağı, kafası, gözü, kalbi yanan adamların bu durumdan haberi yokmuş. “Hangi bilim kurgu filminden tırtıkladın bu cümleleri?” dedim. Bana gülümseyip: “Gerçek bu kardeş.” dedi, “Gerçek bu...”

– İyi yumurtlamış desene, sen de hemen inandın tabi.

– Yok yok çocuk bu sefer ciddi. Yemin billah ediyor. Bu yangını herkes göremiyor diyor. Hiç üç boyutlu resim gördün mü?

– Evet, karman çorman renkler var, biraz uzaklaşarak farklı bir açıdan bakınca harika resimler görünüyor.

– Ha diline sağlık! Engin de böyle diyor: “Sokağın bir başında dur, gelip geçenlere biraz farklı bir açıdan bak, görürsün alevleri cihanı tutan o büyük yangını.” diyor. Kendi de göremiyormuş ilkin. Önemli olan etrafa, olaylara, insanlara farklı bir açıdan bakmakmış. Üç boyutlu resme bakar gibi... Bunlar bana da deli saçması geldi ilkin, salak mısın bu palavraya nasıl kanarsın dedim kendi kendime. Ben ateş mates görmüyorum ortada, diye diklendim Engin’e.

– Neyse nasıl geldi laf buraya, sen beşten haber ver beşten!

Programlanmış dijital okul saatinden, alışıldık teneffüs zili çıkış melodisi dökülüyor.

Ortalıkta ne tost ne de peynir bulaşıklı kırıntılar kaldı. İki kedi şimdi akasyaların ardında kayboluyor. Kumrularsa kim bilir nerededir şimdi.

Çakmak

Ekrem Abilerin evinde herkes yer sofrasında halka olmuştu. Beş ev sakini, altı da bizdik; ben ve okuldan getirdiğim arkadaşlarım. Herhalde yakında bir yazılı vardı ki çalışmaya gelmiştik. Yemek vakti gelince de hep birlikte sofraya oturmuştuk. Abiler hep böyle yaparlardı, eve gelenleri yemek vakti yaklaşınca bırakmazlar, sofraya davet ederlerdi.

Geniş krom sininin ortasına şehriye çorbası çanağı konmuştu. Çanak beyaz melamindendi. Melamin tabağın kavisli duvarı damar damar çatlamıştı. Herkes bu çanağa kaşık sallıyordu.

Sininin orasında burasında parlak, yuvarlak halkalardan oluşan desenler vardı. Birkaç yerinde kim bilir, hangi olayın bir hatırası olarak darbe izleri vardı. Sininin çevresinde, tıkış tıkış bir halka oluşturmuştuk. Kimimiz biraz geride oturmuştu, kimimiz de bir omzunu siniye yaklaştırmıştı yan yaklaştırmıştı iskeleye.

Çanak doluyor boşalıyor, doluyor yine boşalıyordu. Annemin özene bezene yaptığı çeşit çeşit yemekler, zeytinyağlı dolmalar, tereyağlı pilavlar bir yana, abilerde yediğim yemek bir yanaydı. Bu evde pişenlerin ayrı bir tadı oluyordu. Menü genelde patates kızartması, salçalı yumurta, menemen gibi uyduruktan şeylerdi amma tadına diyecek olmazdı. Benimle gelen tüm arkadaşlar da benim gibi düşünüyor denebilirdi. Bir seferinde temiz kalpli bir arkadaşım ortalığa bir soru bırakıvermişti:

– Abi bu yemeğin içine siz ne katıyorsunuz ya! Sizin yap-

tığınız yemekler niye bu kadar tatlı oluyor?

– Sami Abi'n yemeklerine ihlas tozu katıyor, ondandır.

– Ne tozu, ne tozu?

– İhlas, ihlas!

– Bakkalda var mı bu tozdan?

– Yoo! Bakkalda bulunmaz, ileride öğrenirsin ne olduğunu.

– Abi nerelerden bulursunuz bunları yaa! Bu saf arkadaşım ihlasın “halis niyet” olduğunu, “ihlas tozu”nun ise masalardaki “davul tozu” gibi masaldan bir şey olduğunu öğrendiği gün duyduklarına inanmamış, mutfağa gidip baharatları karıştırmıştı. Ağızları açık naylon ambalajlardaki karabiberi, kimyonu, tarçını alıp bir bir koklamıştı.

Dışarıdan görenin sade suya tirit diyeceği bir yemektir o gün yediğimiz. Ama bunu hepimiz, en leziz bir ziyafetteymişiz gibi hızla indiriyorduk mideye.

Sininin ortasındaki çorba tası, saltanatının son anlarındaydı. Yakın yerde ben olduğum için hemen kapıp mutfaktaki tencereden ilave yaptım. Bir gözüm, iki elimle tuttuğum çanakta; bir gözüm ayaklarımı bastığım yerde, çorba bir sağa bir sola tir tir, getirdim sofraya, sininin ortasına yerleştirdim. Ekmeği azalanlara ekmeği paylaştırdım. Sofrada başka bir ekmeğin olup olmadığını kolağan ettim. Birkaç kaşık ya aldım ya almadım ki:

– Zırrrrrrrrrr.

– Tüpçü gelecekti, Engin, sen yakınsın bakar mısın? Bakar mısın'ın n'si bitmeden ayaktaydım.

– Engin, ceketimin sağ cebinde para olacak, sana zahmet! Zahmet ne demek abi! Derhal! Hemen girişe koşuyorum. Vestiyerde asılı kabanlar, hırkalar arasında Ekrem Abi'nin ceketini arıyorum. Şu keten mont benim, bu lacivert ceket

Mustafa'nın, hele şükür buldum. İşte Ekrem Abi'ninki. Sağ cebi demişti, evet işte sağ cebi. Zil yine:

– Zırrrrrrrrrr.

– Geliyorum, sabret biraz! Cebinde de ne çok şey var. En iyisi hepsini avuçlamak, çıkarıp vestiyere bırakmak, paraya öyle ulaşmak. Dur bakayım işte avuçladım. Aaaa! O da ne! Bir çakmak. Ama Ekrem Abi sigara içmez ki! Yoksa... Yoksa... Bekleyen tüpçünün parasını verdim, sofraya geldim oturdum. Oturdum oturmasına ama aklıma da koca bir soru işareti geldi oturdu.

Bu “yoksa” aklımı epey meşgul etti. Mistik bulutların arasında biri olarak gördüğüm bu insan acaba bana, bize, herkese sadece yalancı bir görüntü mü veriyordu, sureti haktan görünüyordular ama aslında öyle değiller miydi? Yani bizler ona boşuna mı bağlanmıştık? Herkesin hürmeti saygısı haybeye miydi?

İçime bir kurt düşmüştü bir kere. Kurt bu, durur mu? Çakmak hadisesinden sonra Ekrem Abi'yi ve arkadaşlarını inceden inceye gözleme ihtiyacı duydum, kılı kırk yararcasına dikiz ettim. Allah var, bir olumsuzluk göremedim. Hükmüm verecek bir delil toplayamadım. Şüphe kurdunun davası zaman aşımına uğradı. Kaç zaman geçti bilinmez, hadiseyi unutup gittim.

Bir süre sonra hangi sebeple bilmem çakmak aklıma düştü. Onunla ne yaptığını sordum. Ekrem Abi şaşırıldı.

– Nereden biliyorsun benim cebimdeki çakmağı? dedi.

Garip bir şekilde utanmıştı. Tüpçü geldiğinde kendisinin isteğiyle cebinden parayı aldığını hatırlattım. Hatırladı. Gizli ve ayıp bir iş yapanların ezik utangaçlığı vardı tavırlarında. Başını öne eğdi. Kilimin sökülmüş ipini işaret parmağına doladı. İpi parmak makarasından geri aldı. Derin derin iç geçirdi.

Utandı. Bir süre öyle sessiz kaldı. Anladım ki bir sırrı vardı ve söylemek istemiyordu. Konuşmadı...

Sorduğuma pişman olmuştum. Boşboğazlığımı söyledim. Söylendim söylenmesine ama şüphe kurdu yine işbaşındaydı. Gelip yine aklımın başköşesine kurulmuştu. Pirelenme gibi dert yoktu. İnsanı yiyip bitiriyordu. Artık ne olursa olsun bunun üstüne gitmeliydim. Soruşturup işin aslını anlamalıydim. Şimdiye kadarki iç sıkıntılarımı ev sakinlerinden Mustafa Abi'ye açtım.

– Acaba dedim, acaba bizim bildiğimizden farklı bir kişi mi Ekrem Abi?

Gülümsedi. Anlayışla gülümsedi. Ardından da kanımı donduran bir olay anlattı bana.

Bir gece salondaki tıkrıya uyanmış. Gecenin ikisi mi, üçü mü, öyle bir zaman... Garip inilti de gelmiş kulağına. Korkmuş. Evde yanan bir lamba da yokmuş ki uyanık biri var diye düşünsün. Görünürde herkes uykudaymış. Cinlerin baskınına mı uğradık bre n'oluyoruz falan derken merak korkuyu bastırmış ve ayaklarının ucuna basa basa odasından çıkmış. Koridorun kırmızı yolluğu üstünde omuz başlarını yukarı çeke çeke ilerlemiş, tek tek basarak yürümüş, açık salon kapısına yaklaşmış. Aralık kapıdan korka korka başını uzatıp gözlemiş olanları.

İçeriye sokak lambasının uzaktan yetişen ışığı yarım yamalak aydınlatıyormuş. Meğer Ekrem Abi teheccüt namazı kılıyormuş. Secdede uzun uzun duruyor, ağlayıp sızlıyormuş. Bir çocuk gibi ağlıyormuş. Hıçkırıklar yüreğinden kopup geliyormuş. Sesini bastırmaya çalıştıkça boğazından çağlayan sesler inceliyor, iniltilere dönüşüyormuş. Ayağa kalkıp ellerini bağladığında Allah'ın hemen önündeymiş gibi edeple, mahviyet içinde elleri önünde bağlı duruyormuş. Başını omuzları

arasına çekiyor, saygısından tortop oluyormuş. Sonunda sağa sola selam verip namazı bitirmiş. Gözyaşlarını elinin tersiyle silmiş. Kendi kendine söylenmeye başlamış.

– Namaza nazlanırsın öyle mi? Uyku tatlı gelir öyle mi? Namazı savsaklırsın öyle mi? Yemek olunca atılıyorsun ama! Tat bakalım azaptan bir kıvılcım, deyip çakmağı çakmış ve avuç içini ateşe tutmuş. Acıya dayanamaz oldukça elini çekiyor, sonra yine aleve tutuyormuş. Bu hâl dakikalarca böyle sürüp gitmiş.

Mustafa Abi, kendimi belli ettirmeden gerisin geriye döndüm yatağa girdim, diyor.

Ekrem Abi sadece o gece değil hemen her gece kalkıyormuş meğer.

Bunu anlatırken Mustafa Abi'nin gözleri dolu dolu olmuştu. Hemen yanı başındaki Allah dostunun kıymetini bilemeyen ve kendi keresteliğine hayıflanan kısa kahramanları gibi onun değerini bilemeyeşine yanıyordu. Mustafa Abi'nin ve diğer ev halkının ona saygısının sebeplerinden birine daha ulaşmanın verdiği garip hoşlukla durumun çarpıcı başkalığı arasında ne olduğumu bilemeden gidip geldim.

Gözlerim dalmıştı. Buğulanan görüntü, göz ameliyatı olan Ayhan Işık'ın gördüklerinin gittikçe belirginleşmesi gibi netleşti, netleşti. Karşımdaki duvarda sarı yıldızlı çerçevesiyle bir güzel yazı levhası duruyordu. O kadar zamandır bu eve gelip gitmeme rağmen salondaki bu tablo yeni dikkatimi çekiyordu. Mustafa Abi'nin omzu üstünden görünen levhada şunlar yazılıydı: “İstedğini yapmakta serbestsin; ama ateşe dayanabileceğin kadar günah işle.”

Ayakkabı

Ayakkabısını çıkardı. Boyacının terliklerini giydi. Ahşap sandalyeye yan oturdu. Sol koluyla arkalığa yaslandı. Sokağı seyre daldı. Üzerinde hiçbir gözün olmadığını bilen insanların serbestliği içinde gelip geçenleri izlemeye koyuldu. Benim yanıbaşında onu gözetlediğimden haberi yoktu.

Ayakkabıcı işine başladı. Kurumuş çamurları, çimento kalıntılarını yamulmuş çay kaşığıyla bir heykeltıraş gibi sıyırdı. Pos bıyıklı fırçayla tozunu aldı. Fazlalıkları atıp ayakkabıya ulaşınca murdar bir sünger parçasıyla boyayı yedire yedire sürdü kurumuş, kartonlaşmış deriye. Bakımsızlıktan çatır çatır çatlamış ayakkabı, cildine krem sürüldüğünde damar damar gençleştiğini anlayan bir ihtiyar gibi hissetti kendini. Boyayı içine çekti, doydum, her karnı doyan varlık gibi gevşedi, gerginliğini attı, yumuşadı. Adam nemini uçuran ayakkabıya son bakım işlemini yaptı, cilasını vurdu.

– Hiç yeni ayakkabını boyayamayacak mıyız Hamit Usta? Gülümsedi. Dudakları yanaklarına doğru mülayimce yayılmakla yetindi. İleri gitmedi.

- Ayakkabı dediğin nedir ki yenisi de eskisi de bir.
- O sana göre öyle. Olan benim boyaya oluyor.
- Nasıl yani?
- Eski deri, süngerden farksızdır, boyaya doymaz, ha ba-

bam yer, yer de yer. Senin ayakkabılara vuracağım boyayla sekiz on ayakkabı boyarım.

Haraplık konusunda ayakkabı sahibinin, ayakkabıdan farkı yoktu. Sert işlerde çalıştığı belliydi. Elleri kalındı, kemikliydi, pençe gibiydi. Tırnakları, yeni alındığında bembeyaz olan, sonra sonra ister istemez sararan beyaz eşya plastiği gibi sararmıştı, kat kat olmuş kalınlaşmıştı. Elinin ve kollarının derisi, ayakkabısının meşini gibi can suyunu uçurmuş, kurumuş, kalınlanmıştı. Yer yer yara bere izleri de vardı.

Ben bulduğum bu tasvir malzemesine dalmışken pideci siparişlerimin hazır olduğunu söyledi. Parasını ödeyip paketi aldım. Bir gözüm arkada eve yöneldim.

Akşam, aşağı mahalleden birinin evine çay içmeye gidecektik. Anacağımız yemekten sonra çıkacağımızı duyunca:

– Oğlum biraz da bizde dur istersen! Biliyorsun senin evin burası! Abiler, abiler... başka bir şey bilmez oldun.

– Şimdi onlara değil anne, bir amcanın evine sohbete gidiyoruz. Gidiyoruz'un izini sürüp babamın da benimle geldiğini öğrenirse bana demediğini bırakmazdı. Lafı başka yöne çevireyim dedim.

– Anne kafeye, bara takılsam daha mı iyiydi? Bu her zaman işe yarar.

...

İçeride, salonda, her bir çift göz, yöneldiği hemcinsini incitmemecesine birbirine bakıyor. Yürekler iman kardeşliği ateşini alevliyor. Ortada kurulmuş, emayesi yer yer dökülmüş kömür sobası yanmıyor, demek koca salonu günün yorgunluğunu hiçe sayan bu sıcak yürekler ısıtıyor. Babamla birlikte oturuyoruz.

Şakir Abi derse başladı bile.

“Bismillahirrahmanirrahim.

Hazret-i Yunus'un Allah'a yakarışı ne yüce bir yakarıştır öyle. Yunus peygamberin meşhur macerası özetle şöyledir. Bindiği gemiden denize atılmış, koca bir balık onu yutuvermiş.

Fırtınalı mı fırtınalı bir denizde, karanlık mı karanlık bir gecenin ortasında her taraftan ümit kesik. Sesini, yalvarışını, yakarışını her bir şeyi eksiksiz duyan o zattan başkasının duyması mümkün değil, o Allah ki gizli açık her sesi eksiksiz duyar.”

Evin oğlu çalan zile koştu. Kapının buzlu camının arkasında girenin silüeti belirdi. Ayakkabısını çıkardığı belliydi. Şimdi de ceketini verdi çocuğa. Kapının buzlu camı, uydu bağlantısında problem çıktığında kesik kesik karelenen ekranlar gibiydi. Salon kapısı aralanıp açıldı. O da ne! İçeriye, kahvede ayakkabısını boyatan adam süzüldü, girdi. Utangaç utangaç yürüyüp kanepelerden birinin dibine ilişti. Konuşanı dinlemeye başladı.

Salonu dolduranlar pür dikkatti. Sohbeti dinleyen bu yaşlı başlı adamlar ilkokul öğretmeninin önünde ilk okuma derslerini sökmeye çalışan kırk elli yaşlarındaki adamları andırıyorlardı. Anlatanın bilgisine, görgüsüne güveniyorlardı. Bu gencin kendilerini iman merdiveninde birkaç basamak yukarı çıkaracağına itimatları tamdı.

Kahvedeki adam başını önüne eğmiş anlatılanları kafasıyla tasdik ediyordu.

Sohbet bitti. Kitap kapandı. Şakir Abi son söz olarak üniversitede okuyan fakir öğrenciler için yardım toplanacağını bildirdi. Mahallede bir öğrenci evi daha açılacaktı. Bu ev için eşyaya ihtiyaç vardı. Herkes gönlünden ne koparsa veriyordu.

Cam kenarındaki ikili koltukta oturan sakallı, takkeli amca evdeki eski elbise dolabını verebileceğini, ama birilerinin bunu evden alması gerektiğini, kendisinin getiremeyeceğini söyledi. Onun yanındaki zayıf, sarı bıyıklı olan, evden bir halı-

nın eksilmesinin çok önemli olmayacağını, kendisinin de bunu verebileceğini belirtti. Daha bunun gibi birçok eşya verildi, himmet edildi.

Bunları başı önünde dinleyen kahvedeki adam yerinden kalktı. Şakir Abi'ye doğru gitti. Sehpanın önünde çömeldi. Fısıltıyla bir şeyler söyledi. Sözlerini başkasına duyurmamak için uğraşüyor gibi alçak sesle konuşuyordu. Söyledikleri gizli olmasa, bunları herkesin duymasını istese herkesin içinde sesli söylerdi her halde.

Şakir Abi'nin gözleri, kulaklarının işittikleri karşısında yuvalarından uğradı. Kaşları hayret makamında kalktı. Dudakları şaşırma kalıbına girdi. Sonra başı ret anlamında iki yana gelip gitti. Adamın söylediklerini kabul etmiyordu. Adam rica eder şekilde başını yana eğiyor, işi söylediği şekilde kapatmak istiyordu. Sonunda Şakir Abi, bunu birilerine sormadan evet-leyemem, der gibi bir tavır takındı. Ayrıldılar.

Allah var, adamın söylediklerini merak etmişim. Sanıyorum oradaki herkes de merak etmişti. Çıkışta yanaşıp sordum meseleyi. Şakir Abi bunu söyleyemeyeceğini, kimseye açmayacağına söz verdiğini belirtti. Üstelemenin anlamı yoktu. Vazgeçtim.

Bahsi geçen öğrenci evi, bir hafta kadar sonra mahallemizde açıldı. Söylenene göre, yeni yapılmış bir apartmanın üçüncü katıymış. Gösterişliymiş. Hem ev sahibi bu ev karşılığında içindekilerden kira da almıyormuş. Adam zenginmiş demek ki diyeceksiniz. Yok be yahu! Zengin mengin değilmiş. Bir devlet kurumunda inşaat işçisiymiş. Emekli ikramiyesiyle aldığı bu evi hayrına bağışlamış. Bağışlarken bir ricada bulunmuş:

– Aman ha aman, bu evi benim verdiğimi kimse duymasın! Riya olmasın!

Reyhan

Kara sinek, ahşap sehpanın üstündeki fesleğenin açık yeşil yapracıklarından kalktı, elimdeki tatlı tabağının çevresinde birkaç manevra yaptı. Yaklaştı, uzaklaştı. Kat kat baklava diliminden aşağıya, beyaz porselen zemine doğru akmış, hamur kırıklı, ceviz parçacıklı şerbet gölünün sahiline kondu, hemen kalktı. Tekrar kondu. Ürkütmemek için tabağı hareketsiz tuttum. Oynatmadım.

Reyhan da derler ya fesleğen çiçeğine, amma güzel kokar aralıklı esintilerle. Tütsüsünü yine gönderiyor odanın içine dalga halinde. Oda parfümü falan istemez, bir top reyhan olsun odanızda mis gibi koksun odanız, insanın aklını başından alsın burcu burcu.

Arka kısmı, kara tüylü, şişman karasinek, elimde kımıldatısız tuttuğum baklava tepsisine yaklaştı. Yassı kafasının altından çatallı, ucu yassı hortumunu çıkardı. Sarımsı şerbet deryasından nasiplenmeye başladı. Somurdu, somurdu. İçine çektiği yerin tadı hoşuna gitmemiş gibi, biraz uzağa, biraz yakına yer değiştirdi. Ha babam somuruyordu. Nevalesi bitecek gibi değildi. Bir karasineğin cirmi ne ki yediği ne olsun! Şerbet deryasından hiç eksilmedi. Geri çekildi. Ön ayaklarıyla antenlerini sildi, yalandı. Arka ayaklarıyla kanatlarını sıvadı. Sırtının kambur kısımlarına kadar masajı ilerletti. Banyoda kendi sırtını keselemeye çabalayan şişman birine benziyordu.

Sineğin sabun köpüklü lifi ulaştırmaya çalıştığı yerde, iki kürek kemiğimin arasında, bir dirsek darbesiyle şimşeklendim. Ne olduğunu anlamak için ani bir refleksle geri döndüm. Abim ağzını yamuşturmuş Bruce Lee tavrıyla bana bakıyor. Dirseği hala doksan derece hamle pozisyonunda. Kare donmuştu. Film ilerlemiyordu. Ben konuşmasam o sadist zevkinin doruklarından inmeye niyetli değildi. Açık çenesiyle dişlerini gösteriyordu:

– Kamburlaşma demedim mi sana ben!

Sırtımdaki sinirler, dirsek yumrusunun indiği yerden omur tırtırlarımın çevresine acıyı damar damar yayıverdi. Birkaç saniye sonra da o bölge alev alev yanmaya başladı. Sanki bir kürek kızıl köz getirmişler de oracığa basmışlar gibiydi.

Abim annemin gönüllü kolluk kuvvetiydi. Annemin benim için geliştirdiği bazı beden düzeltme teorilerini pratiğe aktarırdı. Bunu zevkle yapardı. Takışmaya değmezdi.

Annem bu sıralar duruşuma takmıştı. “Kambur olacak bu oğlan, kambur.” diyordu. Gelip geçerken sırtıma bastırıyor, oturuşumu düzeltiyordu. Elinin uzanamadığı zamanlarda gözbebeklerini yuvarlıyor, bakış zoruyla bana dik duruş öğretiyordu.

Ortalıkta sinek minek kalmamıştı. Ben de deminki zarkanatlı gibi tabaktaki nasibimi bitirmeden kalktım. Montumu alıp fırladım sokağa. Sokakta gelip geçen insanları kamburu çıkanlar ve dik duranlar diye iki grup halinde görmeye başladım.

Şu bakkal bu kadar başı önünde miydi? O pideci چراغی niye bu kadar dik yürüme çabasındaydı? Saçlarını da o biçim geriye jölelemiş. Kime ne ispat edecek? Ya şu orta yaşlı amca daha babam yaşında; ama neredeyse iki büklüm. Bu gözle bakınca kendimi kamburlar, dik yürüyenler, dümeni eğriler, sırtı bombeliler ve oklava yutmuşlar cumhuriyetinde gibi hissettim. Gönülüm ezik, gururum incinmiş bir şekilde gezdim kaldırımları.

Canım sıkıldıkça, sevinçli bir iş olduğunda, anlatacağım bir mesele olunca ya da hiç yoktan Ekrem Abiler’e gider olmuştum. Sağ olsunlar geri çevirmezlerdi. Değil geri çevirmek, her zaman el üstünde tutarlardı bizleri, alabildiğine gönülden davranırlardı.

Canım sıkılmıştı. Abimin dirsek acısı sırtımda, asıl ağırlık yüreğimde, Ekrem Abiler’e yollandım. Zili çaldım, içeri girdim. O gün yeni bir abi gelmişti eve. Misafir değilmiş, artık burada kalacaktı. Adı Raif’ti. Kalacaktı ama bana biraz garip geldi. Raif Abi’nin garipliği duruşundaydı. Basbayağı kamburdu. Sırtında küçük bir basketbol topu saklı gibiydi. Kamburluğu kalıcı değildi. Sanki kendi isteğiyle kamburlaşıyor gibiydi. Tipine baksanız süklüm püklüm, içine kapanık bir miymıntı derdiniz. Oysa konuşması, sohbeti, muhabbeti hiç de öyle değildi. Şen şatır bir sohbet adamıydı. Yaşar Kemal’in sıırım gibi delikanlı *İnce Memet*’i sofrada başında nasıl yumak kirpi gibi yumuk yumuk, tortop oturuyorsa Raif Abi de o dalayan cüssesine rağmen kamburunu çıkardıkça çıkarıyor, Victor Hugo’nun *Quasimodo*’su gibi yamuklaştırıyordu bedenini. İlginç bir kişilikti vesselam!

Her zaman yanında bir hadis kitabı taşırdı. Kütübü Sitte’den miydi, Buhari’den miydi, şimdi hatırlayamayacağım. Belki de Riyazüsalihin’di. Bu cildi yıpranmış kitabın vişne çürüğü ipi hep cennet bahsinde dururdu. Bu bahsin hadislerinden birinin altı kırmızı tükenmez kalemle çizilmiş, çizginin üstünden birkaç defa gidilmişti: “Cehennem nefsin hoşuna giden şeylerle, cennet de nefsin hoşuna gitmeyen şeylerle çevrilidir.”

Raif Abi’nin sağ elinin orta parmağında kalın denebilecek bir gümüş yüzük dururdu. Temizlik konusunda titiz biriydi. Abdest almaya giderken saatini, yüzüğünü üşenmeden çıkarır, abdestini aldıktan sonra bunları yeniden takardı.

Bir gün kendisi lavaboya uğramışken saatini aldım, evirdim çevirdim, markasına baktım. Yüzüğünü aldım parmağıma taktım. Biraz bol geliyordu bana. Çıkardım. Üstünde çapraz çizgiler vardı. İç tarafını inceledim. Belli belirsiz çizgiler vardı orada. Bu silik çizgiler bazı kelimelerin kargacık burgacık harflerinden başka bir şey değildi. Harfler elle yazılmıştı. Belki de bir bıçak ucuyla falan kazanmıştı, gümüş yüzüğün iç kısmına.

Merakım batsın, meraklanmıştım. Yakından bakınca bir kısmı büyük bir kısmı küçük harflerle yarım yamalak okunabilen “Rabbim beni REYHAN’a yaz” sözlerini seçtim. Bir kız ismiydi bu be! Kafam çifit çarşısına döndü birden. Aklımdan envai türlü şüphe geçti. Raif Abi dediğimiz kişi anasının gözüyümü meğer.

Bu küçük dedektiflik macerasından sonra, Raif Abi’nin benim gözümdeki kamburumsu mahcup görüntüsüne, çevresinden bir gönül ilişkisi saklayan utangaç bir âşık silüeti eklendi. Bu bakış değişikliği, ona olan muhabbetimde epey azalmaya sebep oldu. Nasıl olmasın, adam düpedüz bizi aptal yerine koyuyor, bu melek gibi abilerin arasında yuvalanıp dışarıda fıstıklık yapıyordu. Safi bakışlı bu insanlara nasıl da ehli kalp bir veli gibi görünüyordu. Pes doğrusu!

Bir gün akşam vakti ışık evden, Ekrem Abiler’in evinden, kendi evime çıkmak üzereydim. Çay sohbetinin son demleriydi. Bilirsiniz çaydanlıktaki çayın miktarıyla sohbetin demlenmesi ters orantılıdır. Zaman ilerledikçe sohbet koyulaşır, kıvamlanır. İstesenez de ayrılamazsınız çay tepsisinin çevresinde oluşan muhabbetin çekim gücünden. Laf ballandıkça ballanır, söz tatlandıkça tatlanır.

O zaman da laf lafı açmıştı, herkes öncekinin bıraktığı yerden alıp diğerine teslim ediyordu lafı. Bir bayrak yarıdır gidiyordu. Ben de sırası gelince annemin kambur duruşum

hakkında söylediklerinden, abimin sırtımı düzeltmek için uyguladığı dirsek darbelerinden yakındım. Yaşadıklarımın, hislerimden söz ettim. Bir genç olarak bana karışılmasından ne kadar sıkıldığımı paylaştım. Paylaştım paylaşmasına da nereden bilirdim söylediklerimle Raif Abi’nin kambur sırtını dürtüklediğimi.

Raif Abi, kendi kamburunu da ilgilendiren bir sohbetin ikliminde olduğunu sezmişti: “Olsun be kardeşim, dedi olsun, burada kambur derler adama amma mahşer meydanında harama bakmayanlar içinde anılır adın, harama bakmamak için sokakta başını öne eğerek gezenler grubunda çağrılır adın. Hem haram görüntülere bakmayanları cennetin Reyhan kapısından içeri alacaklarmış.”

Dank... Gözleri dolu dolu olmuştu. Dokunsalar ağlayacaktım. Odun ruhlu adamın tekiydim, neye uğradığımı şaşırılmıştım. Yeni anlamıştım yüzüğün içindeki “Rabbim beni REYHAN’a yaz” cümlesini, bu cümledeki Reyhan’ın ne manaya geldiğini. Yanarım da bu cennetlik abi hakkında böyle düşündüğüme yanarım.

Raif Abi gözyaşlarına sahip olmaya çalışarak ekledi: “Sen yeter ki bakışlarını sokaktaki haram görüntülerden kuru! Bunun için başın önde yürümüşsün, kamburlaşmışsın, tipin kaymış, ne zararı var! Seni cennetin Reyhan kapısından aldılar mı bunların hepsi solda sıfırdır!”

Misafir

Ortalık deterjan kokusuna boğulmuştu. Hangi odaya gitsem deterjan kokusu da benimle o odaya geliyordu. Ekrem Abilerin evinde bir telaştır gidiyordu. Odaları silip süpürdüler. Pencereleri deterjanlı suyla ıslatıp gazete kağıtlarıyla sildiler. Kanepelerin altına varıncaya dek her yer kaymak gibi oldu. O eski, sararmış fayanslara bal döksen yalanırdı. Banyonun zeminini ovacağım derken abilerden birinin eli deterjandan tahriş bile olmuştu.

Bu hazırlık durduk yerde yapılmazdı. Bayram değil seyran değildi. Mutlaka yakında önemli biri gelecekti evimize.

Bu eşikten adımını atanlar normal insanlar değil ki kardeşim. Kimi veli, kimi kalp ehli, bazısı kendini hizmete vakfetmiş bazısı da deli gibi her işe koşturuyor. Adları Ahmet, Mehmet, Hasan, Ramazan'dı... her biri de kabiliyetli ama toplumda öne çıkma gayreti olmayan derin insanlardı. Acaba bu gelen kimdi, nasıl biriydi? Benim gibi normal biri olmayacağı muhakkaktı. Bu da diğer ev sakinleri gibi bu çağda görmeye alışkın olmadığımız bir tip olacaktı muhtemelen.

Yakında gelecek biri var mı diye bir ağız arayayım dedim:

– Kime bu hazırlık abi?

Bıyık altından güler gibi yaptı:

– Misafire.

Dudak çizgisi şıplıtlı sabah denizi gibi bir yukarı bir aşağı dalgalanıp duruyordu. Bu Hüseyin Abi'ye de güven olmazdı hani. İçi dışı muziplikti. Adamı tongaya düşürür sonra da: "Hakkını helal et kardeş." der çıkardı işin içinden. Yine oyuna gelmeyelim diye tek duruyordum. Yüzünün çizgilerini okumaya çalışıyordum. İkirciklendiğimi görünce: "İnan ki bir durum yok. Uzun yoldan bir misafir geliyor. İnan ki böyle yaa!" dedi. "Çok mübarek, çok eli açık biri bu. Elinde avucunda ne varsa verir çevresindekilere. O gelince bereketiyle gelir. Evimiz dolar taşar o bizim evimizde olduğu sürece... Allah bizi ondan ayırmasın. Her yıl gelir sağolsun."

Hazırlıkların bir ucundan da ben tuttum. Halıları balkondan silktim, banyo fırçasının eğri, tahta sapıyla pata pata vurup tozunu çıkardım halıların, kilimlerin. Mutfak dolabının içini düzelttim, makarna paketlerine çekidüzen verdim. Raflardaki şehriye tanelerini, baharat kırıntılarını temizledim. Duvarlardaki beyaz mikadan lamba anahtarlarının kenarına gelen yerleri sabunlu suyla ovdum.

Bu hazırlıklar epey zaman sürdü. "Aman bu da ne değerli biriymiş." dedim durdum kendi kendime. Bakan, vali, kaymakam falan mı bu be? Ne bu telaş kaç gündür. Yok, mutfağa erzak yığıldı; yok, görünür görünmez her delik temizlendi.

Yorgunların en iyi içeceği bir demlik çaydır. Hem çay imanı artırır derler ya biz de bir yorgunluk sonrası çay muhabbetinde kümelandik demliğin çevresine. Kanepede kitap okuyan bir kişi dışında bisküvi tabaklarının çevresinde halkalanmışız. Sohbeti çayla demliyoruz. Neler konuşmuyoruz neler.

Aramıza katılmayan arkadaş bir risaleyi açmış, dalmış gitmiş, okuyor. Kaşlar dikkat makamında kalkıyor. Anlamak için çatılıyor. Anladığında "haaa!" der gibi yeniden havalanıyor. Alın kırışıyor. Baş, tasdik etmek için eğiliyor kalkıyor.

Boşalan bardakları doldurmak için eğildim. Demliğin siyah sapını tutup kaldırıyordum ki olanlar oldu. Sağ yanımda, kanepede sayfalara gömülmüş kitap okuyan arkadaşımın bir kıkırdama yükseldi. Aman Allah'ım o ne biçim kıkırdadı! Elindeki kitabı yanına bıraktı. Gözlerinden yaş gelesiye gülüyor...

Biz aşağıdakiler şaşkın şaşkın birbirimize baktık. Kimimiz ağzında bisküviyle, kimimiz dudağına götürdüğü bardakla öylece kalakaldık bir an için. Gülenin gülmesi epey sürdü.

Katıla katıla gülen arkadaş kendine gelince neye geldiğini anlatmaya çalıştı. Meğer Bediüzzaman Hazretleri hakkında görülen davada 'sözüm ona' bir delil getirilmiş. Bir risalenin üzerinde "Ramazan'a dairedir." diye bir not bulmuşlar. Adamlar Üstad'ın çevresindeki kişileri tespit edecekler ya, çevre köylerden Ramazan adında kaç adam buldularsa derdest edip toplayıp getirmişler mahkemeye. Tabi adamcağızların bir şeyden haberi yok. Neye uğradıklarını şaşırılmışlar. Bediüzzaman'la ilişkilerinin olmadığını ispat edebilmek için didinip durmuşlar. Sonunda iş anlaşılmış. Meğerki kitabın üzerindeki "Ramazan'a dairedir." notu kitabın Ramazan ayıyla ilgili olduğunu anlatmak için yazılmış imiş. Ramazan adında biriyle hiçbir ilgisi yokmuş notun.

Bu olayı ilk defa duyan bizler de makaraları koyuverdik. Durup durup adamların inadına, cehaletine gülüyorduk. Gözlerimizi sile sile gülüyorduk.

Kendimden geçmiştim. Cık cık edip hayretimi belirtiyordum. Hüseyin Abi bir ara kulağıma eğildi ve "tananaaaan!" diyerek beni günlerdir gelecek diye hazırlık yaptığımız misafirle tanıştırdı. On bir aylık yoldan gelen biriydi bu misafir. Herkes onu "on bir ayın sultanı" diye anıyordu. Camiler, sokaklar, her yer "Hoş geldin on bir ayın sultanı!" cümleleriyle donatılmıştı.

Alacağı olsun Hüseyin Abi yine yaptın yapacağını!

Kaşık

Akşam Mevlid Kandili. Efendiler efendisinin doğum günü. Okuldan arkadaşlarımı davet ettim, sekiz on kişi, okul çıkışı abilere gideceğiz. Akşama da birlikte evrenin efendisini anacağız.

Bugün bulaşık yıkama sırası Olcay Abi'deydi. Çok düşündüm, plan hazırladım. Bir oyunla onu alt ettim, bakkala gönderdim. Gönderdim ve ben geçtim evyenin başına.

Ya Allah ya bismillah! Çorba içtiğimiz birkaç geniş tabak... Üst kısımlarına doğru, kaynayıp kabarmasından mütevellit, halka halka salça izlerinin bulunduğu çorba tenceresi... Geniş krom sini... Üst üste yığılmış kaşıklar... Hasılı, bir öğünden geride kalanların cümlesi...

Öyle “ben yıkayayım” riyakârlığı, iş değil. Hadi bakalım gir bulaşıkların içine. El görsün diye iş yapmayı marifet mi sanıyorsun oğlum Engin? Ham sofunun tekisin demek sen. Dal şimdi yağlı kaşıkları arıtmaya, kirli tabakları durultmaya... İçin kaldırmıyor değil mi? Kalmasın içinde riyanın bir parçası dahi. Her şeyi Allah rızası için yapmayı ne zaman öğreneceksin bilmem. Hala el âlem görsün diye iş yapıyorsun.

Yemek pişen tencerenin kuruyan kısımlarını hemen çıkarmak da bir mesele arkadaş. Sürtürt çıkmaz. Ancak ılık suyla ıslatacaksın, bekleyeceksin ki yumuşasın. O da zaman alıyor. Aynı kurumuş gönüller gibi. Islatıp beklemen lazım ki

kendini salıversin yoksa zorla ya da çabucak olacak işlerden değil insanlara iman gerçeklerini anlatmak. Sürt sürt çıkmaz bulaşık tencere. Amma ısladın da bir kenara bıraktın mı temizlik hazırlığını, kendi kendine tamamlar kurumuş kısımlar.

Olca'yı Abi'nin bulaşık sırasını kapmam riya mı değil mi şimdi? "Ulen bak bizim Engin'e ne ihlâslı ne yardımsever olmuş. İyi bir şakirt olacak bu delikanlıdan." desinler diye mi yaptım acaba? Bilemiyorum ki içimi tartamıyorum.

Yarabbi şükür ki hiç olmazsa içimde riya olmasın endişesi var. Bu hassasiyet de senden Allah'ım. Şükür Allah'ım. Ne büyüksün Allah'ım. Ben gibi bataklık dikenini de bu gül bahçesinin içine aldın ya Allah'ım, ne merhametlisin Allah'ım. Ey kalpleri evirip çeviren Allah'ım!

Bulaşığı zamanında bitirmeliyim. Misafir arkadaşlara da yemek yetiyecekti değil mi?

Şimdi benim yaptığım riyakârlık mı acaba? Acaba ödülümü insanlardan mı bekliyorum, Allah'tan mı? İşte bütün mesele burada. Bu düğümü çözersem iş tamam, içim huzur bulacak. Başkasına görünmeden de başkasının işini yardım olsun diye yapabilir miyim mesela? Yani insanlardan kimse benim yaptıklarımı görmese, o zaman da bu kadar istekli olur muydum bana ait olmayan işleri yapmaya? İçim hiç de evet diyecek gibi değil. Ne müşkül dert imiş şu Allah rızasına ulaşma meselesi yahu!

Parlak krom siniyi yıkamanın püf noktası, üzerinde deterjan lekesi ve su damlası izi bırakmamak. Yoksa yeşilli mavili menevişler, oraya buraya dağılıp kurumuş su lekeleri sırtıp durur baktığında. Onun için bulaşığın en ince püf noktası suyun sıcak olmasıdır, su sıcaksa deterjanı da iyice köpürtünce sağlam bir durulama işi bitirir.

– Bulaşık tamam mı Engin?

– Şimdi tamamdır Adil.

– O zaman makarnaları yerleştiriyorum tabaklara.

– Olur.

– Salata mı yapalım yoksa kalan yoğurtla bir cacık mı yapayım? Ne dersin?

– Bana kalırsa cacık en iyisi. Üstüne de kuru naneyi parmaklarında ufalayıp serpiştirdin mi, Allaaaaah! Kokuya, lez-zete bak sen.

– Cacığı iki dakikaya oldu bil. Sen sofrayı salona kuradur. Ben yetiştiririm.

Ben salona geçtim, parmak uçlarımın suyla uğraşmaktan buruşan derisiyle oynuyorum. Çoraplarım ıslanmış. Bundan hiç hoşlanmam. Çıkarayım da kurusun on dakikada. Bunları düşünürken sini salona geldi. Etrafa dizildik, e artık ben, Adil ve Salih; ev sahibi sayılırdık. Tavırlarımızda ev sahibi edası vardı. Okuldaki arkadaşları, kendi evimize davet eder gibi davet etmiştik abilere.

Sofrayı hazırlayan mübarek Adil, en az bedeni kadar koskoca bir kalbi olduğunu gösterdi yine. Sofraya kişi sayısından bir fazla kaşık çatal koydu. Bir kişilik boş yer bıraktı.

Bendeniz, yine boşboğazlık ettim:

– Burası niye boş dursun ki? Yaklaşalım da rahatlayalım, dedim. Demez olaydım.

– Sakın ha! Orası peygamber efendimize ayrıldı. Eğer O'nu bugün yeterince hoşnut edebilirsek belki bizim soframıza gelir, kim bilir? Soframıza gelmezse gönüllerimize misafir olacaktır geceleyin mutlaka. Hem vefalıdır o. Kendine verilen selamı hangi zaman olursa olsun aldığını kendi söylemiyor mu? Sakın ha çatal kaşığa ilişmeyin! Sakın!

Adil böyle deyince hepimizin gözlerinde domur domur yaşlar birikti. Ağlamaklı olduk. Gel de şimdi ye bu makarnayı

Adil, kimin boğazından geçer ki?

Anladık ki o ruhaniyetiyle bizimledir. Nereden mi belli? Elbette odayı sarıveren uhrevi havadan. Kalplerimizin erim erimesinden... Yüreğimizin pır pır vuruşundan... Esse-latü vesselamü aleyke ya Rasulallah! Merhaba canımın içi peygamberim, Efendim! Hoş geldiniz!

Tatlı

Kırmızı, kabarcıklı dilini, dudaklarında gezdirdi. Sanki ağzının kenarında tatlı bir şey, mesela çikolata kırıntısı varmış gibi yalanıyordu. İğrendim. Adam yemekten sonra ağzını yıkamamıştı demek.

Daha az önce hazreti peygamberin, dişleri sararmış olan adama dediklerini, bu adam anlatıyordu oysa. Efendimiz, adamı uyarmış, dişlerini temizlemesini ve onlara iyi bakmasını söylemiş: “Ben size misvak kullanmayı tavsiye etmedim mi?” diye de sormuştu.

Eee bu adam ne yapıyordu? Yemek artıklarını, yemek zamanının üzerinden birkaç saat geçmesine rağmen diliyle temizlemeye çalışıyordu. Bas git, dedim içimden bu adamdan peygamber hayatı dinlenir mi? Bas git! Amma ne var ki geçen haftaki sohbetten izin almıştım Ekrem Abi'den. İki kez üst üste aksatmak onu ezip geçmek olurdu. İncitmem canım abimi. Elim mahkûm dinleyeceğim.

Evimize ara sıra ahlâkı örnek olacak büyüklerden getirir bize sohbet ettirirlerdi sağ olasıcalar. Ama demek gelenlerin arasında böyleleri de çıkacaktı. Şimdiye dek dinlediklerim gerçekten olgun kişilerdi. Bu da olgun görünüyordu baştan; ama taktım şimdi ben bunun diliyle dudağını ıslatmasına ya! Alacağım varsa da anlattıklarından bir şey alamam artık.

Bak şuna bak, Adil, hayran hayran dinliyor anlattıklarını.

Ağzına düşecek sanki. Dikkat et Salih, ağzına sinek kaçacak. Allahım yaa, deli olmak işten bile değil. Bunlarda hiç akıl yok mu? Önce davranışlarına sinmeli adamın anlattıkları. Etkili olmaz yoksa. Dalga geçerler adamlar.

Huyum kurusun, böyle bir şeye taktım mı takarım haa! Takıntı var bende, takıntı. Ama adam da densizin tekiymiş hani. Nasıl derler, *ele verir talkını, kendi yutar salkımı* hesabı. Madem peygamberi anlatacağın bari ona uyar bir ayarda ol birader!

Bak bak nasıl da edepli efendi tavrı takınıyor. Ulan ben senin foyanı meydana çıkarmazsam ne olayım e mi!

Takılmadan da duramam böylelerine. İlle iğnelemeliyim ordan buradan.

Oturduğum kilimin altındaki döşeme tahtalar, ben sağa sola yaylandıkça gacırcı gucur gıcırdayordu. Ben biraz daha sallandıkça gacırcı gucurt demeye başladı. Gıcıklık parayla mı? Gacırcı gucurt gaccırrrr gucurrrrr gaaacccırrrrrr.

Bu benim yapım, karşılık vermeden edemem.

Gaccırrrr.

Ekrem Abi ve diğer abiler de çakmadılar durumdan. Dalmışlar, huzur içinde dinliyorlar. E olacak o kadar canım, edeplerinden ses çıkarmaz onlar. Karşılıklarına bir hödük getirsen yine onu incitmezler. Canlarım benim. Ne temiz yüreklidir onlar!

Gacırcı.

Dikkatini dağıtmayı başardım. Diyeceklerini şaşırır gibi oldu. Gene topladı amma.

Sen görürsün kendi yapmadığını başkasına anlatmayı.

Gaccırrrrrr, gacırcı.

Ağabeylere de ayıp olacak ama tepkimi de göstermeliyim. Yoksa içimde kalır. İçimde kalırsa çatlarım valla!

Gaccırrrrrrrr.

Ekrem Abi kaşlarını kaldırdı. Yaptığımdan hoşnutsuzluğunu bildirdi. Hatırın büyük be abi! Sen olmasan durmazdım be abilerin abisi. Bakışlarına kurban olduğum.

O da ne? Sohbetin sonu gelmiş. “Subhaneke lâ ilmelenâ illa mâ allemtenâ”yı okuyor.

Sohbet bitti. Sohbet eden kişi, abdest tazelemek için paçalarını sıvayıp lavaboya girdi. Herkes dinlediklerinden bir hayran bir hayran ki sormayın! Dinleyenler kendi aralarında adamın kritiğini yapıyorlar:

– Bu abinin adı neydi ki!

Abi diyor şuna bak. abiliğin de bir şerefi olmalı kardeşim.

– Hangi bölümde okuyor acaba?

– Liseyi İzmir’de okumuş diyorlar. İzmir’in şakirtleri başka olurmuş...

– “Hizmet adamı” dediğin böyle olmalı arkadaş!

– Ne edepli bir peygamber aşığı değil mi? Efendimizin adını her anıшта *sallallahu aleyhi ve selem* diyor ve dudaklarını tatlı bir şey yemiş gibi yalıyor.

İşte afalladığım an bu an, zaman bu zamandı benim. Efendimizin adını her anıшта mı dudaklarını yalıyor? Beynimde şimşekler çakıyor. Kafama balyoz yemiş gibiyim. Oda dönme-yeye başlıyor gözümde. Ne kötü niyetli bir adamım ben yahu! Yok kesinlikle adam olmam ben! Bu saf kalpli insanlardan bana iyi bir şeyler geçer, bulaşırsa o başka!

– Hem de oruçmuş bu gün.

– Deme?

– Tabi! Pazartesi perşembe oruçlarını hiç kaçırmazmış.

– Haftada iki gün oruç tutuyor ha?

– Hem de bu sıcakta?

– Tabi!

– Oruçlu ağızdan evrenin efendisini dinlemek... Aman Allah'ım, ne büyük bir nimet!

– Efendimizin sünnetini, samimi bir şekilde yaşayan insanlardan dinlemek bu zamanda bulunmaz bir fırsat. Ne ihlaslı bir abi bu yaa!

Kalbin çift çarşısı oğlum Engin, sen adam olmayacaksın! Ağzı bulaşıkmiş! Peh, peh, peh! Senin kalbin bulaşık asıl.

Fakir

O tobüsümüz, akşamın alaca karanlığında, sağlı sollu kaldırımlardan asfalta taşarak akan; adam, kadın, çoluk çocuk ırmağı içinde caddelerden sokaklardan kıvrıla dolana ilerliyordu. Duraklarda pata küte açılıp kapanan asabi kapılardan içeri dolarak, genzime tozlu, kekre bir katman bırakan mazotlu, benzinli egzost dumanı insanı canından bir kat daha bezdiriyordu. Ama bizim uyanık kalmak için sebebimiz vardı.

Arkadaki beşli koltuğa sıralanmış ve ortamıza düşen Suat Abi'yi kıskaca almıştık. Önceden kurguladığımız planı uyguluyorduk.

– Suat Abi demin kitapçıdan aldığım soru bankasını gördün mü? Yoksa orda mı bıraktık? Aman Allah'ım! Boşa mı gitti yoksa onca para?

– Fakir almıştı ya! Çantada olacak. İşte burada, bak!

– Suat Abi geometri dönem ödevime yardım edecek birini bulamadım yaa!

– Mübarek adam, unuttun mu, fakir yardım edecek dedim ya?

– Suat Abi kaç kardeşsiniz?

– Üç.

– Hanginiz en büyük?

– Fakir.

– Peki en kilolu olan?

– Yine fakir.

Suat Abi'ye “ben” dedirtmeye çalışıyorduk; ama nafile. Nuh diyor peygamber demiyor adam. Ben kelimesini silmişti sanki sözlüğünden.

– Abi hüve nüktesi neden bahsediyordu?

– Enaniyetten.

– O ne ki?

– İnsanın kendisine verdiği önem.

– Abi dilbilgisinden anlar mısınız?

– Eh işte!

– Yaa, şu şahıs zamirleri neydi hele?

– Ben, sen, o...

Daha kelimeleri tamamlamadan otobüsün içinde dördümüz dört koldan bir çılgılık kopardık:

– Oleeeeeeyyyyyy!

Uyuklayan gözler, öne düşüp düşüp duran başlar, cama yaslanmış kafalar, hepsi, hepsi geriye dönüp baktı. Ne olduğunu anlamaya çalıştılar. Kaşlar çatım çatım çatıldı, burunlarından soluyarak önlerine döndüler. Sinirlenmişlerdi. Sonunda ‘ben’ kelimesini söyletmiştik ya, gerisi mühim değildi.

Suat Abi, ben kelimesi yerine hep başka kelimeler kullanıyordu. B-e-n harflerinden oluşan kelimeyi dememeye özen gösteriyor onun yerine fakir diyordu. Kendi anlayışına göre ben demek, firavunluğun birinci basamağıydı. İnsan, benliğini silip atmalıydı. Arkadaşlarının sevgi denizi içinde benliğini eritmeliydi. Biz’e ulaşmalıydı.

O akşam eve varasıya kadar harala güreyleyle geçti vakit. Kapıdan girdiğimizde yorulduğumuzu itiraf ettik birbirimize. Evimizin tek içeceği çaydan başka lüksümüz yoktu önümüzde.

Geçmiş gün, bilmiyorum kimdi, birimiz geçip demli bir çay yaptı, mutfakta bardaklara doldurmuş öyle getirdi. Oysa

hep yere kümelenir öyle içerdik çayımızı. Biz de sanki yabancı bir eve, mesafeli bir misafirlige gitmiş adamlar gibi kanepelere geçtik. Bardakları kostak kostak aldık. Serçe parmaklarımızı geriye kıvrarak nazikçe yudumlamaya başladık. Höpürt höpürt değil nazikçe eksiltiyorduk bardakları. Herkes bu kibarlık rolünü abarttıkça abartıyordu. Bir kıkırtıyla herkes kih kah koh’a başlayıveriyordu. Oyuncusu ve seyircisi kendimiz olan bir tiyatro oynar gibiydik.

Bir yandan gülüşüyorduk ama şu “ben dememe” meselesine ciddi ciddi takılıp kalmıştım. Kafam bu anlayışı kavrayamıyordu. Bir insan nasıl olur da kendini arkadaşları uğruna yok sayabilecek kadar sıfırlayabilirdi? Bu ne biçim bir kendini aşmışlıktı? Sanırım bu noktaya sadece ben değil herkes takılmıştı.

Bir arkadaş çayları ve şekeri dağıtıyordu. Çayı bitenlerin bardaklarını tazeledi. Suat Abi'ye de ikinci çayını getirmişti. Abi, çayını almadan arkadaş davrandı ve altlığıyla birlikte bardağı takdim etti. Ardından da küp şekerlere elini uzatarak günün bomba sorusunu dalgın dalgın sordu:

– Abi çayınıza kaç fakir atıyorsunuz?! Eheh yani şey kaç şeker?

Hobi

A man Allah'ım! Biri benim koleksiyonumu tırtıklıyordu demek. Sayı günden güne üçer beşer azalıyordu. Ben emek çekip futbolcu kartları biriktireyim, adam gelip ucundan ucundan lüpletsin! Bozulmuştum, sinirlenmişim, kanım bey-nime hücum etmişti. Kimse bu, yakaladığımda elimden çok çekecekti.

Mahallede bu futbolcu kartı biriktirme işine merak salmış üç kişi vardı. Biri bendim, ben kendi kartlarımı çalamazdım. Biri amcaoğlumdu. Diğeri de iki blok ötede oturan Rahmi. Üçümüzde de futbolcu koleksiyonu vardı ve benimki en genişiydi. İkisi de gıptayla bakarlardı kâğıtlarıma. Yapsa yapsa bu iki kişi yapardı bu melaneti.

Üçümüzün bir ortak yönü daha vardı: Abilere gidiyorduk. Farklı zamanlarda başlamıştık gitmeye ama aksatmadan devam ediyorduk. Şakirt olacaktık. Şakirt; çırak demektir, Kuran çırağı, iman ve Kuran hizmetinin çırağı...

Kâğıtların ara ara buharlaşıp eksildiğinden haberim yokmuş gibi davranayım dedim. Enselemek istiyordum, bunu yapanı. Tespit edince suratına suratına bağıracaktım. İntikamım fena olacaktı.

Uzun izlemeler, takipler, gözetlemeler sonunda anladım, bu cürmü Rahmi işlemektedir.

O an aklıma geldi ki yanlış bir iş yaparsam Ekrem Abi'yi

üzerim. O hâlde durumdan onu haberdar edeyim, dedim. Me-seleyi anlatınca biraz düşündü. Ardından, “Hiç renk verme.” dedi.

Demek o da benim gibi suçüstü yakalama taraftarıydı. Yakalandığında Rahmi'nin yüzünün nasıl olacağını merak ediyordum. Renkten renge girecekti eminim.

Bir akşam salonda üçümüz kalmıştık: Ekrem Abi, ben ve Rahmi. Ekrem Abi bizi kendi odasına çağırdı. Raftan, dışı lacivert meşin kaplı, etli bir kitap çıkardı. Açınca anladık ki bu bir pul defteridir. Ve anladık ki Ekrem Abi pul koleksiyonu yapmaktadır.

Pulları bir bir gösterdi bize. Bunların arasında yıkılmış devletlerin pullarından, adını hiç bilmediğimiz memleketlerinkine kadar bir sürü alamet şey vardı. Hatta kredi kartı büyüklüğünde koca mektup pulları bile gördük. Rahmi'yle ben birer koleksiyoncu merakıyla bu kenarı tırtıklı kağıtlara hayran hayran baktık.

Tüm pulları bir aile albümünü gösterir gibi özenle tanıttı bize. Her birinin özelliklerini sıraladı. Değerlilerini, değersizlerini gösterdi. Ardından da müzeli dediği pullardan başlayarak bir bir yırtmaya başladı. Basbayağı, özensizce, cart cart yırtıyordu adam yahu!

Rahmi'yle ben donup kalmıştık yerimizde. Aman bre! Abi ne yapıyorsun yaa, demeye kalmadan -geçmiş gün, belki de demişizdir- hepsini de parça parça edip yanına koydu.

Hüzünlü, durgun, buğulu bir hali vardı. Arkadaşlarından ayrılan birinin ağırlığı vardı üzerinde. Hemen yağacak yağmurların öncesi gibiydi bakışları. Yaptıklarını bile-isteye iradesiyle yapıyordu. Bu hareketinin arkasında sağlam bir düşünce yapısı vardı.

İkimize döndü ve anlatmaya başladı:

– Kardeşlerim, bu defter benim orta okuldaki bir hobimdi. Uzun zamandır bakmaya fırsatım olmamıştı. Ama zaman, hobilerle uğraşacak zaman değildir! İnsanları Allah ve peygamberle tanıştırma zamanıdır. Hepimizin hobisi Allah ve peygamberi anlatmak olsun!

Kağıtlarımı hırsızlayan Rahmi'nin yüzüne vurmamıştı yaptığını. Onu rencide etmemişti. Bana, böyle çocukça uğraşları bırak da hizmet et biraz, dememişti. Ama bunları demiş gibi belki yüz kat fazla etki bırakmıştı üzerimizde.

Şimdi sen misin futbolcu kartları biriktiren!

Sigorta

Saçlarında, ensesinde, elinin yumrusunda belli belirsiz ıslaklıklar vardı. Yere bakıyordu. Gözlerini kıstı, zeminde bir şey görmek istiyor gibiydi. İki kulağına da aynı anda sinek konmuş da elleriyle onları kovar gibi iki kolunu da hızla kaldırdı. Parmak araları açtı. Başparmakları kulak memelerine dokundu. Mırıldanarak “Allâhu ekber” dedi. Ellerini yavaştan bağladı. Dudaklarında eski zaman renginde gizemli bir fısıltı resitali başladı.

Ekrem Abi'nin namaz kılmasına bayılıyorum yahu! Bir edep, bir edep... Hem bir büyüğün karşısında olmanın verdiği sükûnet, hem bitmez tükenmez bir enerji... Nasıl oluyor da bu kadar istekli olabiliyor ibadete karşı, anlamıyorum. Benim üşene üşene kalktığım namaza adam gözleri parlayarak davranıyor. Sanırsın ki mükellef bir ziyafete davet ediyorlar kendisini.

Epey düşündüm. Demek insanların zevk aldıkları şeyler başka başka olabiliyor. Ama bu işin de sonradan öğrenilmesi mümkündür herhalde. Ne yapıp edip öğrenmeli ve Ekrem Abi gibi olmalıyım ben de. Öyle ışıklı, öyle temiz...

Müşkülümü, cuma sonrası çevirdiğim cami hocasına, “ya Allah ya bismillah” deyip sordum.

– Hocam bir insanın namaza istekli bir şekilde yaklaşması nasıl olur? Ayıptır söylemesi ben pek bir üşengecim bu konu-

da. Allah affetsin bazen yük gibi geliyor omuzlarıma.

Cübbesinin yakalarını düzeltirken cevap verdi:

– Tadil-i erkana riayet etmelisin.

– Nasıl yâni?

– Yânisi şu ki namazın parçalarına yeterince vakit ayırıcaksın, hakkını vereceksin rükûnun, secdenin. Tavuğun yem topladığı gibi eğilip eğilip kalkmayacaksın, tık tık tık.

Benim problemim içimdeki istek eksikliğiydi. Hoca ise tadil-i erkân diyordu. Aklıma pek yatmadı.

Beni pek sarmamasına rağmen söylediklerine dikkat etmeye çalıştım. Sözlerini küçük görmekle hocanın hakkını yemişim meğer. İçimde kıpırdanmalar oldu biraz. Ama bu benim için yeterli değildi. Namaz kılarken kendimi hâlâ sadece belli kuralları uygulayan bir robot gibi hissediyordum. Ama iç istek, o iştah, yok gibi bir şeydi. İslam büyüklerinin hayatlarından, Ekrem Abi'nin anlattığı o kalbî titremeler, o ruhanî ürpermeler yoktu benim namazımda.

Bazen secdede Allah'ın huzurunda olmanın verdiği bir farklılık hissediyordum ama bu da yanar-söner bir şeydi. Bir anda gelip geçiyordu. Namaz sırasında seccadenin desenlerini saymaktan, izlediğim maçın görüntülerini tekrar incelemekten, zayıf veren hocayla ağız dalaşı etmekten namaza, namaz huzuruna vakit kalmıyordu ki...

O hafta dedemin evine gitmiştim bir de dedeme sorayım dedim. Eski topraktı, her şeyden anlıyordu. Bundan da anlardı elbette. Sorum biter bitmez dinç aksakal ayaktaydı.

Duvardaki çiçekli pazen kılıfın içindeki Kur'an'ın yanına koyduğu eski, eprimiş bir kitabı aldı. Ön yüzünde *Mızraklı İlmihal* yazıyordu. Yerini iyi bildiği bir sayfayı açtı.

– Ve dahi imanın bizde baki kalıp çıkmamasının şartı ve sebebi altıdır: Biz gaibe iman getirdik; bizim imanımız gai-

bedir, zahire değildir. Zira biz; Allah-u Azimüşşan'ı gözümüz ile görmedik dahi peygamberleri görmedik lâkin görmüş gibi inandık, iman getirdik, asla şüphemiz yoktur...

Dedemin anlattıklarından da yarama merhem olacak bir şey çıkaramadım. Kaldım mı kendi kendime!

En iyisi Ekrem Abi'ye sormak dedim. Ama ona da sor sor olmuyor ki!

Epey sormadım müşkülümü. Nihayet dayanamadım ve uygun bir vakitte patlatıverdim:

– Abi namazlarımdan lezzet alamıyorum. Bazen sanki üzerimde ağır bir yük oluyor, ibadet etmek. Kendimden korkuyorum, eski günlerime tekrar dönerim diye.

Sorumu duyunca gülümsedi. Gülümsemesi bir süre yüzünde durdu, uçup gitmedi. Gözünün bilyesi ışıdı. Mayaladığı bir hamurun uzun beklemelerden sonra kıvama geldiğini gören aşçının “Hah işte şimdi vakti gelmiş bunun” demesi gibi özenle baktı bana.

– Kardeşim, yakınlardan başlayarak çevredekilerin imanını takviye etmek için projeler üretmek, o insanın manevi yönünün canlı kalmasının şartıdır. Bu bizim sigortamızdır. Alacaksın arkadaşını ona Allah'ı, celle celalühü, anlatacağın. Daha tanışmamış olanları Hazret-i Muhammed'le tanıştıracaksın, sallallahu aleyhi ve sellem. Bir sevgi gönüllüsü kesileceksin. Fedai olacaksın, muhabbet fedaisi... Rabbin tealâ, sana baktıkça “İşte bu benim kulum, benim kulum bu işte!” diyecek meleklerle. Şeytanı kahredeceksin yaptığın iyilikle. Sen bu kıvama gelince namazında huzuru bulursun. Bu çizgiden uzaklaşınca katmansız, derinliksiz düz bir insan olursun. İçini sıkıntılı bir boşluk doldurur. İbadetinden tat almadığın gibi hayatın da kurur, günlerin tatsızlaşır. Karamsar ve asabi olursun. Namazında olması gereken tadı tabii bulamazsın. Hiç

dikkat ettin mi bilmem, namazdaki huzur ve lezzeti bize örnek olarak verilen kişiler hep çevresine dinimizi anlatan, Allah'ı tanıtmaya çalışan, peygamber aşığı kişilerdir.

Ekrem Abi'nin, "namazdaki lezzet" konulu kısa panelini dikkatle dinledim. Anladığıma göre buna kısaca "hizmet" deniyordu: Allah ve peygamberini anlamak, bir yandan da yeryüzünde bundan habersiz yaşayan insanlara canla başla anlatmaya girişmek. Yani Allah'ın her kulundan istediği ortak görev.

Şeytan

– Abi şeytan neye benzer?

Ekrem Abi'ye en acayip soruları ben sordum. Bu cümleyi de bir gün damdan düşer gibi yapıştırdım.

Şaşırdı bu soruya. Ekrem Abi'yi dinlemek için kıyısına demirlemiş arkadaşlar ve evde kalan diğer abiler de afalladılar.

– Raftaki Kütüb-ü Sitte'nin sağdaki cildini getirir misin?

Hemen yetiştirdim kitabı.

İçindekilere bakıp birkaç sayfa karıştırdı. Okumaya başladı. Okuma dedimse sayfa açık duruyor kendi anlatıyordu. Çoğu zaman böyle yapardı.

– Olayı, İbni Abbas radiyallahu anlı hazretlerinden aktaran Muaz bin Cebel'in ağzından dinleyelim:

Bir gün Allah'ın elçisi ile beraberdik. Ensar'dan birisinin evinde toplanmıştık. Sohbet koyulaşmıştı. Derken dışarıdan bir ses duyuldu:

– Ev sahibi, hey içeridekiler! Eve girmem için izin var mı bana? Benim sizden bir isteğim olacak. Sizinle görülecek bir işim var.

Bunun üzerine herkes Efendimizin, o gül yüzlü sultanın, sallallahu aleyhi ve sellem, yüzüne bakmaya başladı. Acaba ne diyecekti? Efendimiz durumu anlayıvermişti. Etrafındakilere:

– Bu kimdir, bilir misiniz? dedi.

Biz hepimiz, birer ikişer edeple şöyle dedik:

– Bunun kim olduğunu en iyi bilen Allah ve Resulüdür.

Bunun üzerine Efendiler Efendisi:

– O lanetli Şeytan’dır! Allah’ın laneti onun üzerine olsun!”

deyiverince Hazret-i Ömer hemen kanatlanıverdi:

– Ey Allah’ın elçisi, bana izin veriniz onu doğrayıvereyim.

Efendimiz bu izni ona vermedi ve şöyle buyurdu:

– Dur ey Ömer, sen bilmiyorsun, Rabbimiz, ona belirlediği bir zamana kadar süre vermiştir. Öldürme onu.

Kapıya yakın olanlara seslendi:

– Kapıyı ona açın, gelsin yanımıza. O buraya gelmek için Rabbimizden emir aldı. Size diyeceklerini iyi dinleyiniz. Anlatacaklarını anlamaya çalışınız.”

Biz de kapıyı açtık. İçeri gire gire şaşkınlıkla bir ihtiyar girmez mi! Bir gözü bir yana diğeri bir yana bakıyordu. Sakalları da yoktu, köseydi. Çenesinde at kılı gibi ya altı ya da yedi kıl sallanıyordu. Gözleri korkunç bir şekilde yukarı doğru açılmıştı. Kafası bir fil kafası kadar vardı. Dudakları da neredeyse bir manda dudağı gibiydi. Hepimiz yaşadığımız olaya şaşmıştık.

– Selam sana ey Muhammed, size de selam ey Müslüman topluluk!

– Selam Allah’ındır, ey lanetli şey! Bir iş için geldiğini duydum, nedir o?

– Benim buraya gelişim, kendi arzulla olmadı. Mecburen geldim.

– Nedir o mecburiyet?

– İzzet sahibi Rabbin katından bir melek geldi ve “Allah-u Teala, sana emrediyor, Muhammed’e aşâğılık bir halde gideceksin. Ona, kibrini bir yana bırakıp da gideceksin ve adem oğullarını nasıl aldattığını söyleyeceksin. O, sana ne sorarsa doğrusunu söyleyeceksin. Doğruyu söylemez de sözlerine bir yalan katarsan, seni kül ederim, rüzgâr da külünü savurur.

Düşmanlarının önünde seni kepaze ederim.” İşte böyle ey Muhammed, o emir üzerine sana geldim. İstedğini sor bana.

– Mademki sözlerinde doğru olacaksın, o halde bana anlat, Halk arasında en sevmediğin kimdir?

Şeytan şöyle cevap verdi:

...

Ekrem Abi burada kesiverdi. Oysa hepimiz ağzına bakıyorduk.

– Abi sonra ne olmuş?

– Ne cevap vermiş diye merak eden var mı?

– Elbette!

– Merak eden bu kitaptan okuyabilir gerisini.

Elindeki kitabın “v” gibi ayrılmış cildini şak diye kapattıverdi. Şaklayan cildin iki yamacı sanki birbirine vurmada da kafalarımıza vurdu. Sersemlemiştik.

– Ne yani anlatmayacak mısın gerisini?

– Ekrem Abi çok kötüsün, biliyor musun?

– Araştırmasını öğrenin şakirtler. Her zaman hazır bilgi olmaz. Hem söyleyin bakalım Şeytan’ın şekli nasılmış?

Ben hemen atıldım anlatmaya. Ama bana kalmadan her bir ağızdan, manda dudağından, fil kafasına, şaşkınlıkla gözlerine kadar her şeyi sayıp döküverdiler. Herkes bir iki saniye sustu. İhtiyarlığını da ben ekledim Şeytan’ın.

Ekrem Abi birbirimizin ağzından kaparak sıralayıverdiğimiz özellikleri beğenmemişti. Yüzünü ekşiterek:

– Cık cık cık! dedi.

Gözlerimizi ayırarak bir daha düşündük başka bir özelliği olup olmadığını. Yoktu.

– Şakirtler, Şeytan en büyük kostüm ve makyaj ustasıdır, bunu iyi bilin. Bu hadiste o zaman anlatılan şekliyle sanırım ilk ve son defa görünmüştür insanlara.

– Yani aslı o şekilde değil mi?

– Tabii! O, damarlarında dolaşır insanların. Kılıktan kılığa girer. Kimseye kendini belli etmez. Hatta birçok insana varlığını bile unutturur. Bir düşünün, şeytanın peşinden en çok koşan kişilerin, şeytanı en çok inkâr eden insanlar olduğunu göreceksiniz. Bu gibiler “Şeytan meytan, boş inançlar bunlar, hurafe, hurafe!” derler. Şeytan’ın varlığına inanmaya “batıl inanç” derler.

Sanırım bu sözlerden sonra, hepimizin gözünün önünden, çevremizde gördüğümüz inancı zayıf kimseler bir bir geçti. Bu kimseler gözleriyle görmedikleri şeylere asla inanmıyorlardı. İnsanları sapıtan Şeytan’ın varlığına inanan kişilere de küçümseyerek bakıyorlardı.

Bir baktım ki hepimiz derin bir düşünce içindeyiz. Düşünceleri evirip çeviriyoruz zihnimizde. Tasdik eder şekilde kafamızı sallıyoruz.

Ekrem Abi, tam bir insan şaşırtma ustasıydı:

– Kaiser Soze! dedi.

– ...

– ...

– ...

– Kaiser Soze! diye tekrarladı, Kaiser Soze ne demişti.

– Kimdi ya bu Kaiser Soze?

– Kulağıma tanıdık geliyor ama...

– Dilimin ucunda ama diyemedim.

– Tamam! Olağan Şüpheliler filmindeki hırsız değil mi o.

– Evet ya! dedi Ekrem Abi, peki filmin sonunda binadan çıkarken ne demişti hatırlayın.

– Şeytanın yaptığı en büyük hile “insanları Şeytan diye bir varlığın olmadığına inandırmak”tır. İnandırır ve insanlara istediğini yaptırır.

– Şimdi Engin, söyle bakalım Şeytan’ın şekli neye benzermiş?

İnsan

– Allah bizi insan eyleye!

– Hayvan mıyız biz? Biz insan değil miyiz zaten?

– Elbet insanız ama Allah bizi insan eyleye!

– Bi tane kodum mu oturturum valla! Adam gibi konuşana! Ne hakaret ediyorsun?

– Kardeşim kötü bir şey demiyorum. Allah bizi insan eyleye!

– Ne diyor bu yahu?

Sırtında kareli bir gömlek vardı. Kolları kısa geliyordu. Nereden baksan dört beş yıllık, eskice bir gömlekti. Dirseği eprimeye yüz tutmuştu. Kumaşı pazar işine benziyordu. Elinde karton kapağı gül kırmızısı olan bir kitap vardı. Kapağın tam orta yerinde beyaz sakallı, beyaz sarıklı, mahzun bakışlı bir resim vardı. Resmin üstünde parantez içinde “Hâce Muhammed Lutfi Efendi” yazıyordu. Onun da üstünde kitabın adı okunuyordu: “Alvarlı Efe Hazretleri”

Ben baskın davranınca diretemedi ve elindeki kitaba gömüldü.

Önündeki sehpanın üzerindeki çelik sürahide incelmış kendi aksimi gördüm. Bu garip aynada gömleğimin cebine işlenmiş Lacoste kelimesi belli belirsiz seçilebiliyordu. Kelime iyice daralmış, harfler birbirine geçmiş, okunmaz olmuştu.

O arkadaşları bu hadiseden sonra herhalde görmedim. De-

diklerine göre önce başka bir eve çıkmış, sonra da gerisin geri memleketine dönmüş. Okulu falan da bırakmış. Sebepse benim ancak filmlerde gördüğüm bir kavram: parasızlık. Bir insan, bir üniversite öğrencisi daha birinci yılında parasızlık yüzünden okuyamıyordu. Hizmetten burs almayı da uygun bulmamıştı. Bursu hak edecek değerde görmüyordu kendini.

Bu iki ayaklı kalbi kırdığıma, tartışmanın hemen sonrasında bile üzülmuştüm. Ama ne çare ki onunla aramda, benim koca benliğim granitten kale bedenleri gibi gerim gerim gerilmişti. Oysa ben belki de sırf tartışmak için tartışmıştım onunla. Geçerli bir sebebim yoktu. Onun kalbi ise bana diklenecek kadar gaddar değildi; öte yandan ben o zamanlar laf olsun diye insan kalbi kırabiliyordum. Efe hazretlerinin “Sakın incitme bir cânı/Yıkarsın arş-ı Rahmanı” mısralarını idrak etmemiştim. Yanarım da yontulmamışlığıma yanarım.

Onun iki lafından biri olan “Allah bizi insan etsin.” sözünü iki sene kadar sonra ben aynı kitabı okurken gördüm. Avlarlı Efe Hazretleri’ne göre insan vardı, insan vardı. Bir insan vardı herkes gibi yer, içer, uyur, gezerdi. Bunun diğer yaratılmışlardan farkı, konuşabilmesi ve insan kalıbında olmasıydı. Fakat her şey kalıp değildi. Bir insan da vardı ki insanlık merdiveninin ilk basamağında kalmaz yükselir de yükselirdi.

Bu aşkın düşünceye yıllar sonra ‘Kırık Testi’nin gurbet kokan sayfaları arasında da rastladım. Burada da “Potansiyel insan olmak başka, hakiki insan olmak başka.” ifadesiyle geçiyordu bu düşünce.

Hayatım boyunca çok pot kırdım, çok hödüklük yaptım. İnsan hatasını zamanla anlıyor. Zaman ne etkili bir öğretmen ama biraz geç öğretiyor işte.

Şimdi sabah akşam tutduğum bir ip, sağlam bir dua var: Allah’ım beni insan eyle!

Terlik

– Bak şimdi Engin, bana bir terlik alacaksın.

– Emrin olur abi! Nasıl bir şey istedin?

– Şu pelüş olanlardan.

Gözlerimi kırıştırdım:

– Nasıl yani?

– Banyodan çıkınca ayağa takılan pamuklu bornoz terliklerinden...

Pamuklu olacak, bornoz olacak, terlik olacak, cak cak...

– Çıkaramadım ama sorarım ayakkabıcıya.

Bu kez o gözlerini kırıştırdı:

– Ne ayakkabıcısı Engin, mefruşatta bulunur onlar. Çeyiz malzemeleri falan satanlar olur ya! Fırının ardında bir dükkan var hani, bildin mi?

– Orada bulunursa mesele yok abi.

Kaşlarını kaldırdı, gözlerini açtı:

– Ama bugün getirmen lazım.

– Sen iste yeter ki o saat oldu bil!

Elini yumruk yaptı, cebime uzattı, yumruğunu cebime sokunca parmaklarını açtı.

– Al şunu, yeter herhalde.

Bedenim centilmen bir delikanlıya kesti:

– Ne demek abi, senden para mı alırım ben?

Bir duvarla nasıl anlaşamaz, ona dediğini dinletemezsin, aynen öyle karşımda adı Ekrem olan bir duvar belirdi:

– Bu parayı almazsan getirdiğin terliği giymem ben de! Naber?

Çaresiz kalınan zamanlarda yapılacak bir şey kalmıyor.

– Ekrem Abi ne adamsın yahu?

– Sana kendi hesabıma para harcatabileceğimi düşünmedin herhalde?

Taktım ayaklarıma ayakkabıyı, daldım çarşıya. Kurukahveci Musa'nın kahve tütsüsü... Sağa dön, hamurla ekmek arasında gidip gelen bezelerin zalım fırının zoru karşısında içlerindeki nemi, yandım Allah salıvermeleri, taze ekmek kokusu... Fırını geç karşımda... Aha sana pamuklu dokuma cenneti... Yanaştım tezgaha. Selamün aleyküm, aleyküm selam. Meraımı anlattım. Adam terliği gösterdi. Tam anlamıyla bir havlu terlik. Banyodan sonra ayak kurulamaya ne hacet! Duştan sonra tak çık salona, oturma odasına. İslanınca da koy şuraya kurusun ya da as bir çamaşır gibi ipe, sallana sallana nemini bıraksın. Pamuklu bornoz terlik ha? Ne cimcime şeymiş öyle!

Uça koş, bir çırpıda eve geldim. Kapı açılınca daha ayaklarımı çıkarmadan, aha Ekrem Abi dedim, işte senin terlikler, buyur. Bilmem tam kafadaki gibi mi?

Gözlerime donuk donuk baktı. Kafasında çözmek istediği bir mesele var gibiydi. Bir plana son halini veren insanların temkini vardı üzerinde. Onun donukluğu bana da bulaştı. Beni salona çağırırdı. Gözleri buğulu buğulu idi. İkiriciklendim. Yine bir çam devirdim herhalde dedim içimden. Bu kaçınıcı hödüklüğümüdü acaba? Ben adam olmayacağım galiba diye düşündüm. Acaba nerede hata yapmıştım? Nerede, nerede?

Kanepelerden birine iliştim. Aramızda yetmiş santim kadar mesafe vardı. Ben ona doğru biraz dönmüştüm, o da ben-

den tarafa yönelmişti. Bakışlarından anlam çıkarma çabasımdaydım. Zaman denen şey gittikçe daha da ağır çekimde ilerliyordu sanki. Saniyeler geçmek bilmiyordu. Duvar saatinin tik takı beynime çakılıyor gibiydi. Kapıdan kanepeye geçen süre belki beş belki de on beş saniyeydi ama siz gelin bir de onu bana sorun. Ekrem Abi'yi bilmem kaçınıcı defa incitmiş olma ihtimalini düşünmek bile istemiyordum.

Gözlerinden medet umdum. Güvendiğim dağlar parçalı bulutluydu, gözbebekleri üzerinde titreşen damlalar düşmekle kalmak arasında kararsızdı. Neden sonra kirpiklerinden içi su dolu koca bir balonu andıran, eti budu yerinde bir damla kendini bırakıverdi aşağılara. Haydiii, düştü, düştü, düştü... Pantolonun dizlerinde, kumaşın dokusuna çarpıp parçalandı, dağıldı.

Düşen bu damla, arkası sağanak halinde, yaman gelecek sözlerinin ilk dokunaklı kelimesiydi. Bu ilk çisenti, konuşmanın hangi çizgide devam edeceğini belli ediyordu.

– Engin kardeş, namaz kılmamanın bahanesi lavabonun altındaki paspasın ıslaklığı olmamalı senin için. Bundan sonra beş vaktini tam tekmil istiyorum.

“Beynimden vurulmuşa döndüm” derler ya, işte aynen öyle oldum. Ekrem Abi'm benim! Canım Abi'm be! Abim benim arada namaz kılmamamın nedenini araştırmış. Araştırma sonunda sebebin paspasın ıslaklığı olduğunu görmüş. Bu üfürükten sebebin çaresi olarak kendi parasıyla benim için bana terlik aldırılmış. Böylelikle beni olayın içine çekmiş. İşin önemini bana anlatmak istemiş. Hey be Ekrem Abi!

Adam bizi yola getirmek için zarafetinden kendini paralayacak yahu! Aha buraya yazıyorum, bu Engin kerestesinden, Rabbine yamuk yok bundan sonra. Bundan böyle namazımı aksatırsam ne olayım!

Paket

– Elimde paketle kalakaldım. Ne yapacağımı şaşırdım, aptallaştım. Oysa ne kadar özene bezene hazırlamıştım hediyemi. Bunu mu sever yoksa şunu mu? Onu en sevindiren şey ne olabilir? Bir ekler pasta paketi mi, bir yaş pasta mı, yoksa kalem, kitap gibi bir kırtasiye ürünü mü? Paketin ambalajı nasıl olmalıydı? Cicili bicili, çiçekli miçekli, şeker şemberek bir şey mi, yoksa haşır huşur bir jelatin mi? Üstündeki fiyonkuna kadar düşündüm inanır mısın Ekrem Abi? Düşünebiliyor musun, bana, en yakın arkadaşına, kankasına ne dedi? “Sen de amma hanım evladiymışsın be oğlum, ne hediyesi lan? Biz delikanlı adamız, bizi bozar bunlar!” Üstüne de bir kahkaha savurdu herkesin içinde. Beni sildi geçti. Adama doğum gününde hediyeye alıyoruz, şunun yaptığına bak! Şebek suratlı n’olacak!

– Öyle deme Salim, onun ters bir zamanına denk gelmişsin demek ki.

Salim’in omuzları çökmüştü. Bedeni sanki kendi içine gömülmüştü. Yüksek ölçekli bir hayal kırıklığı içindeydi. Sağanak, ha başladı ha başlayacak gibiydi. Şimşeklerin çat çuturuşu burayı tehdit ediyordu. Ekrem Abi her zamanki gibi meltem esintisi rolüne bürünüp ortalığı yumuşatmaya çalıştı.

– Hediyeğin değer görmemesi seni çok etkiledi öyle değil mi?

Salim “Pes yani, biz deminden beri ne anlatıyoruz be

yahu?” der gibi baktı:

– E herhalde yani!

– Verdiğim değer, ince düşüncemin karşılığı bu olmalıydı diye mi düşünüyorsun?

– Ha üstüne bastın, tastamam öyle abi.

– Bu hareketiyle sen şimdi onu haksız görüyorsun değil mi?

– Elbette! Yoksa haklı mı!

“Yoksa haklı mı?” derken sesinde alaycı bir renk vardı.

– Arkadaşına gereğinden fazla mı önem verdiğini düşünüyorsun?

– Maalesef!

– Şu durumda sen zarar gören taraf olarak mı görüyorsun kendini?

– Ekrem Abi ayıp oluyor ama! Ben bir fayda mı sağladım yani bu saçma hediye meselesinde? Sinirimi bozmakla ve hafızlık harçlığımı aha bu hödük kutuya harcamakla kaldım!

– Bir kazancın yok gibi görünse de istersen durumu lehine çevirebilirsin.

– Nasıl olacakmış o?

– Durumdan bir hüküm çıkararak...

– Nassı yani?

– Bak şimdi, sana böyle bir hediye paketi getirseydi biri, sevinir miydin?

– Elbette, birisi tarafından düşünülmüş olmak bile başlı başına bir hediyedir yahu! Ama bizimki ne diyor baksana!

– Peki bu paketin içinde en beğendiğin, hoşuna giden bir hediye olsaydı?

– Havalara uçardım!

– Paketin içinden bir değil iki armağan çıksa?

– Körün istediği bir göz, Allah verdi iki göz, sevinmez miyim!

– Peki senin bu güne kadar almak, ulaşmak istediğin on beş şey bu pakete konmuş olsa?

– Dellenirim sevencimden valla!

– Peki hediye paketin, koca bir konteynır kadar büyük olsa, onu sana getireceklerine seni bu paket azmanının içine koyuverseler?

– Tilkiye pişmiş tavuk yer misin demişler: ‘Gülmemden söyleyemiyorum’ demiş!

– Peki zengin bir arkadaşın seni bu mahalle büyüklüğünde bir hediye paketinin içine koysa ve içindekilerle birlikte senindir dese ne dersin?

– Abi dalga geçme ya!

– Dalga değil, bak şimdi biri çıkıp da bu şehir kadar büyük bir paket hazırlasa seni içine koysa, ona senin kanka gibi mi karşılık verirdin?

– Adamı el üstünde tutardım, başıma taç yapardım taç! Bi dediğini iki etmezdim valla! Koca paketin içinde çekirgeler gibi bir oraya bir buraya seker dururdum.

– Peki Türkiye kadar bir yeri içindekilerle paketleyip verseydi, ya Dünya kadar, peki Samanyolu kadar, ya kâinat kadar bir hediye paketinin içine atsalar seni?

– Var senin dilinin altında bir bakla!

– Salim kardeş, koca evren bize bir hediye pakettir, hiç düşündük mü? İçindeki yiyeceklere bir bak: çeşit çeşit elmalar; sulu armutlar; dilinde ezdiğinde seni çıldırtan çilek; lezzetine vurulduğun ananas; yerken sana bin bir meyveyi tattıran kivi; öz bir tat olan kokulu sarı muz; baharın şenliği yeşil erik; yazın keyfi kırmızı kiraz; reçellerin çeşnisi vişne; ortadan yardığında sarıdan pembeye ondan vişne çürüğüne renklerle doyulmaz lezzetlerle seni mest eden şeftali; bozkırların şıralı meyvesi kayısı; kayısı rolü yapan alçakgönüllü şekerpare; tam anlamıyla bir üretim ve ambalaj mucizesi üzüm; kış akşamlarının damak

arkadaşı fıstık, fındık, ceviz; akşam gezmelerinin vazgeçilmezi ayçekirdeği; yakıcı yaz ortasında ben geldim diyen koca göbekli karpuz; kütür kütür taze salatalık; yemeklerin baş artisti domates; Hicaz'ın soframızdaki kültür elçisi hacı hurma; Akdeniz'in grip uzmanı mandalina ve abisi portakal; saklı süt dünyası hindistancevizi... İçinde bulunduğumuz armağan paketinin hediyeleri değil mi tüm bunlar?

Salim konunun nerden nereye geldiğinin farkında bile değildi. Hepimiz Ekrem Abi'nin "her konudan Allah'a ulaşacak bir yol bulma özelliği"ni seyrediyorduk. Bir haksızlığı düzeltene kişinin kararlı tavırları vardı, kaşında gözünde, elinde, kolunda... Söylediklerinden emindi.

– Ya şunlara ne dersin: zehirli bir böcekten tarifsiz bir ürün, bal; kendi sade yenmediği halde yemeklere lezzet katan tuz, her bir meyvenin kendine ait tadını oluşturan meyve asidi; tarifsiz tatların menbaı, kırmızısıyla beyazıyla et; şefkatli bir elin sunduğu yumurta... Peki anne, baba, kardeş, abi, abla, dede, nine, arkadaş, akraba; bunları saymaya gerek var mı? Bunların hepsi bize birer armağan değil de nedir?

Salim yerinden doğruldu, göğsü yerinden fırlayacakmış gibi ilerideydi. Omuzları geriye doğru sivrilmişti. Bir süre uykudan sonra kendine gelen adamların dingin, mermersi dinçliği vardı yüzünde. Hediyesine gerekli karşılığı bulamamış olmanın yürek ezikliğini bu odadakilerden en fazla kendi hissetmişti, bunun ne olduğunu iyi biliyordu. Önce Ekrem Abi'nin dudaklarına ağır çekim bir sus işaretini yaptı parmaklarıyla sonra bizleri taradı gözleri. Bedeni, fark ettiği gerçeğin etkisiyle kaskatı kesilmişti. İçinden gelen coşkun çığılı bastırmak istercesine seslendi:

– Bu hediyeleri veren Allah'a yamuk yapılmaz arkadaş! Gün bu gün, an bu andır, teşekkürümü beş vakit namazla bildireceğim Rabbime! Sizler de şahit olun!

Hava

S ağ elinin baş parmağını ve işaret parmağını hilal gibi yaptı. İki parmağının uçlarını birbirine değdirecek kadar yaklaştırıyor, değdirmekten uzaklaştırıyordu. İki parmak ortası koca bir sıfır oluyordu. Bu eğlenceye usanmadan devam ediyordu. Yüz hatları derin bir konuyu araştırıyor gibiydi.

– Engin, gelir misin abiciğim!

– Tabi abi.

– Bana yardımcı olabilir misin?

– Nasıl?

– Şuradan itibaren sesli olarak okuyabilir misin?

– Tabi! "Marmara'da yağmur zayıfladı, hava parçalı bulutlu. Kuzeyin soğuk havasını taşıyan poyraz, sıcaklıkları on dereceye doğru düşürüyor. Bölge hafta sonunu bulutlu ve hafif yağmurlu geçirecek. Hafta başı da yağış var. Bugün Edirne on bir, Çanakkale on üç, Kocaeli on iki derece..."

– Şimdi de istiklal marşı okuyarak bu sayfaları okumaya çalış.

– Nasıl olacak o iş?

– Yapamaz mısın?

– Ben yapamam, yapacak olan varsa buyursun!

– Enginciğim yoksa hem gazeteyi, okuyup hem istiklal marşı okuyup hem de portakal soyamıyor musun?

– Abi git yaa! Espri mi bu?

– Bunun gibi üç işi birlikte yapabilecek birini hiç görmedin mi yoksa?

– Görmez olur muyum canım, herkes yapar bunu n’olacak! Sen mesela bu gibi işleri takla atarak da yapabilirsin değil mi Ekrem Abi? Bu senin için çok basit sanırım?

– Engin sen şimdi gazete okuyarak istiklal marşı seslendirirken portakal soyarak takla da atamıyorsun gibi hissettim ben. Doğru mu bu?

– Yo onu yaparım da gazete okuyarak istiklal marşı seslendirirken portakal soyarak takla atma sırasında ıslık çalamıyorum.

– Pek yeteneksizmişsin be Enginciğim!

– Senin de benden geri kalır yanın yok be Ekrem Abi’ciğim!

– İyi gidiyorduk ama kısa kestini hayırsız! Şimdi bana bir cep telefonu, bir radyo, çocukların evde unuttukları o küçük amatör telsizi, vestiyerdeki kolonyayı, saç kurutma makinesini, dikiş kutusundaki mıknatısı getir!

– Oyuna devam mı ediyorsun abi, tek tek söylesene! Nasıl aklımda tutayım hepsini!

İstediklerini birkaç git gelle tamamladım. Sehpanın üzerine benim cebimi, kitaplıkta duran bir küçük radyoyu, yeşil plastikten telsizi, limon kolonyasını, banyodan saç kurutma makinesini, dikiş kutusundaki kirpi gibi iğneli mıknatısı getirdim sıraladım. Anlaşılan o ki Ekrem Abi yine ilginç bir ders yapacaktı bize.

Önce radyoyu açtı, reklamlar veriliyordu. Sonra saç kurutma makinesini sıcak ayarda çalıştırdı. Sehpanın üzerine bıraktı. Yüzümü sıcak bir esinti yaladı, geçti. İki telsizi de çalıştırdı, birini bana diğerini başka bir arkadaşına verdi. Konuştuk, bas-bırak yaptık çalışıyordu. Kolonyadan avucuna döktü,

avucundakileri de yere saçtı, ortalık taze limon çiçeğine kesti. Mıknatısı da iğnelerden ayırdı, sonra iğneleri yakaladı; yakaladı-bıraktı, yakaladı-bıraktı. Cep telefonuyla bir numara çevirdi, onu da masanın üzerine bıraktı.

Eliyle bir şaheser sunar gibi yaptı, gözleri ışıldıyordu.

– Gördünüz mü? Gördünüz mü?

– Gördük de bir şey anlamadık.

– Muhteşem, Muhteşem!

– Anlatsan da biz de anlasak abi muhteşemlik neresinde bu işin?

– Görmüyor musunuz?

– Görüyoruz.

– Muhteşem değil mi?

– Evet pek muhteşem, mıknatıs iğneleri çekti, telsiz arızasız çalıştı, bir miktar kolonya limon kokusuyla koktu, saç kurutma makinesi arızasız çalışıyor, hepsinden acısı benim kontörler gidiyor kontörler!

– Korkma kontör yükleme servisini aradım, ücretsiz.

– Aman öyle de abi, cepten mi gidiyor dedim ben de.

– Hala anlamadınız mı ne göstermek istediğimi?

– Valla anlamadım. Ben anlamadım yani. Sizler çaktınız mı olayı?

– Anladıysam ne olayım!

– Ben de...

Ekrem Abi elini yine baş parmak ve işaret parmağıyla yuvarlak yaptı. Dürbünle bakar gibi bu koca sıfırdan bize baktı.

– Bakın gençler bu oda hava dolu. Şu iki parmağımın arasındaki hava zerrelere bizim yapamadığımız o kadar karmaşık işleri aynı anda karıştırmadan yapıyorlar ki aklınız şaşar. Anlatıvereyim de siz de kurtulun işkenceden ben de rahatlayayım.

– Öyle sevaba girersin ki...

– Bu iki parmağımın arasındaki hava atomları kokuyu iletirken, cep telefonu sinyallerini iletmezlik yapmıyor, cep telefonunun frekansından farklı olan telsiz ve radyo sinyallerini de şaşırmadan iletiyor. Saç kurutma makinesinin sıcaklığını da getirdi bize. İşte yine aynı anda bizim konuşmalarımızı da birbirimize ulaştırıyor. Bunu yapan, havadaki zerrelere başka değil. Atomlardan bir kısmı radyo sinyalini bazısı kokuyu iletiyor değil, hepsi bütün işleri karıştırmadan aynı anda yapıyor. Muhteşem değil mi Allah aşkına, insan çıldırarak gibi oluyor bu gerçek karşısında. Muhteşem, muhteşem, muhteşem!

Hepimiz bu harikulade ders karşısında afallamıştık. Ağzımız açık öylece kalakalmıştık. Sami'nin tiki tutmuştu, sağ gözü seğirip duruyordu. Gözbebekleri büyümüşü herkesin. Neden sonra fark ettim, odada, ben dahil, herkes baş ve işaret parmaklarının ucunu birbirine yaklaştırıp duruyor, Allah'ın bir hava atomuna gizlediği akrobasi yeteneğini düşünüyordu. Koku iletirken cep sinyali ulaştıran, onu yaparken sıcağı soğuk aksatmadan yayan, bunu konuşmaları engellemeden, onları da sırtına alıp taşıyarak başaran, bunun yanında manyetizmayı eksik etmeyen, bunlara ek olarak daha bilmem kaç vazifeyi hiç eksiksiz yerine getiren, bunu milyonlarca yıldır yapan, yayan, başaran, ileten, götüreren, getiren... Aman Allah'ım...

Kabarcık

Toprağı, havlı ve ıslak bir manto gibi saran çimenler... Çimenlerin tutunduğu solucanlı, börtü böcekli, nemli toprak... Ayağa kalkıp yürüyecekmişçesine kabarmış... Kabartılara türlü türlü küçük canlar yerleşmiş. Her biri evrenin en önemli işini yapıyormuş gibi heyecanlı, dikkatli.

Yeraltının karanlık işlerine bakan şu danaburnu, yasak sahaya, yüzeye çıktığını anladı ve can güvenliğini riske atmayarak hemen kayboldu. Şerit halinde koşma talimi yapan robokop üniformalı ciddi karıncaların hallerinden belli ki önemli bir operasyon var. Michelin lastik reklam setinden çimenlerin arasına yanlışlıkla düşmüş, adaleleri boğumlu, beyaz kurtçuk mutlaka anlamlı bir hedef için tırmanıyor o yaprağa. Ulaştığı zirveden “sürpriiz” diyerek zar kanatlarını bir hokuspokusla açıveren uğurböceği acaba kime ümit olmak için, hangi görevlendirme yazısıyla uçuyor? Öteden bir yerlerden ortamı kuşbakışı teftiş eden yusufçuk markalı helikopter, yerinde inceleme yapmak için bazı vukuatlı bölgelere iniş yapıyor.

Hemen yanımızdaki dere, yukarılarda eriyen kar sularını zevkle iletiyor geçtiği yerlerdeki bitkilere, canlılara. Herkes suyun ihtiyacı kadarını kullanıp gerisini daha aşağılardaki tanıdığı tanımadığı arkadaşlarına bırakıyor. Soğuk kar suyu bazı yerlerde hızlı akıyor, eğimin azaldığı kimi zaman mini göller oluşturuyor. Göle yaklaşırken balıklama dalan su, kıvrılıp

sakinleşiyor; biraz nefeslenince yoluna devam ediyor. Kenarlarda kabarcıklar, kabarcıklar... Her birinin içinde bir güneş gizli, yıldız yıldız parlıyor. Bunlar da kendilerini patlatmaktan hoşlanıyorlar. Yanlarında biri ikisi paaat diye yok olunca basıyorlar kahkahayı. Bir gülme bir gülme... Gidenlerin yeri boş kalmıyor. Çevrelerinde hemen yenileri bitiveriyor. Birbirlerini itekleyerek kendilerine yer buluyorlar.

– Engin iyisiniz hoşsunuz; ama her şeyi Allah’a bağlıyorsunuz siz. Bu kadarı da fazla.

Beni kendi canlı belgeselimden uyandıran bu ses İsmail’e ait. İsmail sınıftan bir arkadaş. Ekrem Abi pikniğe arkadaşlarınızdan da çağırabilirsiniz deyince davet ettim onu. Köfteleri mideye indirdikten sonra çimenlere yüzükoyun uzanmıştık.

– Ne demek yani şimdi bu?

– Ne demek olsun! Doğada gördüğünüz her şeyi Allah’ı anlatan bir delil olarak algılıyorsunuz.

– Yanlış mı?

– Bence abartı.

Gülümsüyorum:

– Niyekine?

– Allah, şu gördüğümüz börtü böceklerle mi uğraşiyor şimdi!

– Yüce Allah büyük gezegenleri idare eder, böcek, çiçek, kuş, kelebeğe ilgilenmek onun büyüklüğüne yakışmaz mı demek istiyorsun?

– Ha üstüne bastın!

– O halde onlar Allah’ın ilgi sahası dışında, öyle mi?

– Gibi yani...

– Peki bazı yaratıkların Allah’ın ilgi sahasının dışında olması her şeyin sahibi olan Rabbimiz için bir yücelik mi yoksa eksiklik mi olurdu? Yani hükümdar, ülkesindeki her askere

tek tek hükmedemiyor mu? Ülkenin kimi yerlerinde hükümdarın bilgisi dışında bazı işler mi oluyor? Böyle bir şey olsa bu durum ülkede anarşi doğurmaz mı? Bu görüntü yaratıcı için bir eksiklik değil mi sence?

– Senin anlattığın gibi düşününce, evet bir eksiklik! Doğrusun be! Ya Engin siz bu mantığı nereden öğreniyorsunuz Allah aşkına!

– Okuduğumuz kitaplardan.

– Nedir onlar?

– Hafta sonunda Ekrem Abi bize okuyup ders yapmıştı ya!

– Adı ne oğlum o kitapların?

– Bu çağın manevi hastalıklarına ilaç hükmünde...

– Sanat yapma!

– Sanat değil gerçek.

– Yasak mı yoksa oğlum bunlar? İsmi söylese!

İsmail’i kızdırmak hoşuma gidiyor:

– Günaydın! Yeni mi anladın?

– Şakayı bırak Allah’ını seversen! Ben de okumak istiyorum bunlardan! Nerede bulabilirim?

– Kitapçıdan alırsız.

– Ne zaman?

Akreplik parayla mı:

– Alırsız işte bir zaman. Acelesi yok ya!

– Çok hainsin biliyor musun?

– Öyleyimdir, huyum kurusun!

Daha uzatmaya gerek yok diye düşünüyorum:

– Hafta içinde bir gün alalım inşallah birlikte.

– Tamam.

Tamam diyor ama aklına bir şey takılmış gibi... Toparlayınca soruyor:

- Ne öğrendin sen bu kitaplardan?
- Hayata anlam vermeyi... Evrenin gizlerini aralamayı.
- Kara deliklerin anlamı falan mı yani?
- Eh öyle de denebilir bir bakıma. Ama bunlar uzaydaki kara deliklerden biraz farklı.
- Nasıl?
- Mesela bu çimenler neden üç ay önce yoktu, şimdi ortaya çıktı?
- E bahar geldi, ortalık ısındı da ondan.
- Güzel... Peki bahar niye geldi?
- Dünya'nın ekliptik eğiminden ötürü Güneş'ten gelen ışınlar Dünya'ya yılın bir bölümünde yatay bazen de dikey...
- Güneş ne?
- Bir yıldız. Bize ısı ve ışık gönderiyor.
- Peki niye gönderiyor, düşüncesi ne?
- Güldürme adamı! Güneş düşünemez ki!
- Neden? Neden o zaman bize yardım ediyor? Biliyorsun Güneş ışık göndermese hayat olmaz Dünya'da.
- Çünkü var! Var olduğu için ışığı bize geliyor.
- Niye var?
- Evrenin ilk zamanında her şey bir nokta şeklindeydi. Bu nokta büyük bir patlamayla patladı ve dağıldı. O dağılmanın etkisi hala devam ediyor. Evrende her şey birbirinden uzaklaşıyor. Falan filan... Güneş de o zamandan kalma bir yıldız. O zamandan beri Dünya'ya ışık ve ısı veriyor. Onun için hayat var burada.
- Peki o dediğin büyük patlama sırasında şimdi üzerinde yattığımız yeşil çimenler, ilerideki kuşlar, aha şu uç uç böceği, tüm bunlar yani bunların ataları o zaman o gürültüden etkilenmediler mi acaba?
- O zamanlar bunlar yoktu ki!

- Bunlar yoktu da sonra nasıl, nereden çıktılar?
- Her şey bir toz bulutu iken zamanla dünya soğudu. Hidrojen ve oksijen atomları bir yıldırımla suya dönüştü.
- Vay cimcime vay! Sonra?
- Kendi kendine oluşan bu ortamda yine bir yıldırımla ilk protein oluştu.
- Şimdi biz yoktan bir protein oluşturabilir miyiz yani?
- Hayır evrende hiçbir şey yoktan var olmaz, vardan yok olmaz. Bu modern bilimin temel kuralıdır.
- Hiçbir şey yoktan var olmaz, vardan yok olmazsa evrenin başlangıcında var dediğin o nokta nereden geldi?
- O kadarını bilemem.
- Burayı bilim adamları da bilemiyor biliyor musun?
- E bilimin çözemediği birçok şey var evrende.
- Peki bilim mi daha gelişmiş yoksa evren mi?
- Elbette bilim! Tartışmasız!
- Peki gelişmiş dediğimiz bilim evrende birçok noktayı aydınlatamamışsa evrendeki düzen mi daha gelişmiş bilim mi? Yani diyelim ki ortada bir bulmaca var ve insanlar toplanmışlar en ileri bilgili olanlar dahi bu bulmacanın bazı yerlerini çözemiyorlar. Bulmaca mı daha bilgili, çözmeye çalışan insanlar mı?
- Bulmacaya bilgili demek saçma olur, bulmaca bilgili olamaz. Bulmacayı hazırlayan kimse, bulmacayı çözmeye çalışanlardan daha bilgilidir demek gerekir.
- İşte bir kara delik aydınlandı şimdi.
- Nasıl?
- Deminki bulmaca benzetmesinde bulmaca ne, bulmacayı hazırlayan kim, çözmeye çalışanlar kimlerden oluşuyor?
- Bulmaca dediğimiz bu evrendir, bulmacayı hazırlayan Allah oluyor, çözmeye çalışanlar da bilim adamları.
- Evreni Allah'ın yarattığını söylüyorsun öyle mi?
- Başka bir çıkış yolu yok! Her bulmacayı hazırlayan biri

olmalı değil mi?

– Yaşsa İsmail!

– Ama müthiş bir mantığın var Engin senin.

– Ben bu mantığı okuduğum kitaplara borçluyum.

– Bu çağın manevi hastalıklarına ilaç gibi olan kitaplara mı?

– Sanat yapma!

Gülüşüyoruz.

...

– İsmailciğim, derenin kenarındaki şu kabarcıklara dikkat ettin mi? Her biri, içinde bir ışıltı barındırıyor. Nereden geliyor o ışıltı?

– Güneşin ışıkları... Güneşi yansıtıyor her kabarcık.

– Ama bu su kubbecikleri bir taraftan da patlayıp gidiyor... yeni gelen kabarcıklarda Güneş hala parlıyor ilginç değil mi?

– Yoo ilginç değil, güneş yerli yerinde duruyor. Güneş orada durdukça her gelen kabarcık parlayacaktır.

– Yani şöyle düşünebilir miyiz: kabarcıklardaki her biri aynı olan parıltı, sönmeyen bir güneşin varlığının delilidir?

– Ee doğru tabi. Doğru da sen burada bir şey anlatmak istedin bana yine. Filim adamsın valla! Ne dedin sen şimdi?

– Düşün bakalım!

– Ha buldum. Ölen canlıların yerine aynı özelliklerde canlıların gelmesi, bunlara can veren Allah'ın, varlığını binlerce yıldır aynı özelliklerle devam ettirdiğinin delilidir.

– Sen de evrenin gizlerini çözmeye başladın bak. Anlamsız gibi görünen kabarcıklardan Allah'a giden yolu buldun. Ama sen de biraz abartıyorsun sanki. Yüce Allah büyük gezegenleri, yıldızları idare eder, şu böceklerle neden uğraşsın? Şanına yakışmaz? Ha?

– Engin, ayıp oluyor ama!

Pes

Yaprak Hanım... Yüz hatları keskin... Tehlikeli... İnsana tedirginlik veriyor... “Jiletsi bir ruh taşıyorum, amanın yanına yaklaşmayın yakarım adamı ayol.” der gibi... Gergin, ikircikli, mutsuz bir surat... Bakışları kızacak, bağırarak, eleştirecek bir şeyler arar hep. Sonunda, ya sıranın gözünde unutulmuş bir çikolata parçasını ya diğerlerinden biraz daha ayrı duran bir sıranın simetriyi bozan aksaklığını görür. Bu an, fırtınanın geldiğinin resmidir. Ve fırtına her zaman bir gök gürültüsüyle gelir. Kükrer. Aksaklığı düzeltir; düzeltmekle yetinmez, ilgili ilgisiz birkaç öğrenciyi de paylar. Ancak o zaman soluk aralığı normale döner, tipi diner, geride bir enkaz...

Coğrafya, dünya üzerinde öğrenilmesi gereken en önemli bilgidir Yaprak Hanım'a göre. Venezüella'nın başkentini bilmeyen kimseye adam mı denir? Lihtenştayn adlı önemli devletin yerini Avrupa haritasında bulamayanların bu dünyada yaşama hakkı var mıdır? Benelüks devletlerinin Belçika, Norveç ve Lüksembourg'dan ibaret olduğundan habersiz kişiler nasıl oluyor da hala yeryüzünde utanmadan yaşayabiliyorlar. Bu cahillerin soluk alıp vermeleri bile düpedüz bir saygısızlık! Yaşayarak coğrafyacımıza, Yaprak Hanım'a, hakaret ediyorlar...

Konuşması, ses tonu; bir caz orkestrasının doğu insanında uyandırdığı iç sıkıntısı gibi bir etki bırakır öğrencilerde. Bu tek kişilik caz ekibinin en cazgır enstrümanı bateridir: pess,

pess doğrusu, pess yani, psss, psss, psssss...

Yine dersteyiz ve yine evrenin en önemli bilgilerini dinleme şansını yakalayan bahtiyarlardanız:

– Evet gençler bu çarşamba güneş tutulması var. Tutulmayı özel gözlüklerle izlemenizi öneririm, o güzel gözlerinizi kaybetmenizi istemem. Bizim halkımız maalesef çok cahil. Pes yani! İslami camla güneşe bakanları mı ararsın güneş gözlüğüyle tutulma izleyenleri mi! Pes doğrusu! Ortalık karardığında namaz kılanlar bile var. Sanki güneşi namazla kurtaracaklar ayın gölgesinden. Psss... Bu nasıl bir geri kafalıdır anlamadım gitti! Hem de bu çağda! Eller Ay'a, Mars'a, Uzay'a gidiyor; biz hala yaya, yaya, yaya! Pes yani! Piyasadaki deprem söylentilerine de aldırma. Bilim adamları güneş tutulmasıyla deprem arasında kesinlikle bir ilgi olmadığını söylüyorlar. Hurafelere takılmayın.

Coğrafya hocasının hakkı var doğrusu! Bizimkiler bazen durumu abartıyorlar. Güneş tutulmasına namazın niyazın ne etkisi olacak ki! Yaprak Hanım'a hak vermek lazım yav. Elin Alman'ı Amerikan'ı oturup gece gündüz çalışıyor, kafa patlatıyor, Güneş tutulmasının hangi gün hangi saat, hangi saniyede başlayacağını, hangi kasabada tam, hangi şehirlerde yarım görüneceğini ince ince hesaplıyor; bizimkiler de kalkmış tutulma anında korkularından namaz kılıyorlar. Yok böyle bi şey abiiii! Her şey bilimsel olmalı bu devirde.

– Pes yani! Bu hareketler uygarlıkla bağdaşmaz, gençler! Çağdaş dünyayı kendimize güldürmeyelim. Benim sizin gibi yeni düşünceli genç bireylere önerim şudur: Tutulma anında bilimin ne denli ilerlediğini bir kez daha düşünün. Usunuzu çalıştırın, düşünün ki yıllar öncesinden tutulmanın saniyesi saniyesine zamanı belirlenmişti, bilim adamlarınca.

...

O ne muhteşem manzara öyle aman Allah'ım! Saat bir

buçuk sularında, ortalık önce hafiften kızıştı. Bir süre böyle gitti. On dakika kadar sonra, birden çöken akşamlar gibi kararverdi her yer. Tam gece olmadan tutulma için aldığım gözlükleri çektim gözlerime. İnsanların kimi fotoğraf filmi zulasılamış cebine, kimi röntgen filmi, kimi de benim gibi özel gözlükler almış. Kimsenin kimseyle ilgilendiği yok, herkes kendi kendine...

Veee son an: şimdi o anı yaşıyoruz. Yer gök çığlıkları iniyor. Hem ürperiyor hem çığlık atıyorlar. Belki de içlerindeki korkuyu çığlık atarak bastırmaya çalışıyorlar. Ama manzara muhteşem! Öğle vakti yedi sekiz dakikalık bir gece yaşıyoruz. Göz gözü görmüyor. Her yer karanlık. İster istemez, Allah'ım ne güçlüsün! Ya Rab ne büyüksün! diye düşünüyorum. Hayır düşünmüyorum; düşünce iradeyle, isteyerek olur. Düşünmüyorum, içime öyle geliveriyor işte.

...

– Bismillahirrahmanirrahim. Bismih subhanehu. Değerli kardeşlerim. Bugünkü dersimizde husuf küsuf namazlarının önemine değineceğiz.

– O nedir Abi?

– Yani tutulma sırasında kılınan iki rekatlık namazlar...

Hayret doğrusu. Ekrem Abi gibi biri de bu safsatalara inanıyor.

– Bazıları der ki gök olayının kaç dakika olacağı belli iken neden tutulmanın bir an önce olup bitmesi için namaz kılınır? Bu biraz saçma olmuyor mu? Bunun hikmeti nedir? El cevap: husuf ve küsuf namazları güneş tutulmasının geçmesi için kılınmaz. Bu namazların vakti o anlardır. Nasıl ki sabah namazının vakti, sabah vaktidir. Kendi vakti içinde kılınmalıdır. Vakti geçerse kılınmaz. Biz sabah namazını güneşin doğmasına yardım etmek için kılmayız, değil mi? Cuma namazının vakti belirlidir. O zamanın dışında kılındığında o namaz da

cuma olmaz. Bunun gibi husuf ve küsuf namazlarının vakti de tutulma anlarıdır. O anda kılınmalıdır. Namazlar tutulmanın geçmesi için değildir, evrendeki önemli bir değişiklik sırasında Allah'a yakarış içinde olma anlamına gelir.

Kim diyordu tutulmadan hemen sonra deprem olmayacak diye? Ekrem Abi'den duyduklarım basbayağı bir deprem etkisi yaptı bende. Sarsıldım. Demek bizim Yaprak Hanım'ın safсата dediğı "tutulma namazı" olayının oldukça mantıklı bir açıklaması varmış. Ekrem Abi anlatmaya devam ettikçe kafamdaki artçı sarsıntılar birbirini takip ediyor:

– İzlemişsinizdir. İnsanlar bilimin ne kadar geliştiğinden büyülenmiş gibi söz ediyor şu günlerde. Bilim o kadar gelişmiş ki güneş tutulmasını yıllar öncesinden saniyesi saniyesine belirleyebiliyorlarmış. Bu gerçekten muhteşem bir gelişme, müthiş bir teknik. Ama rica ederim, ellerinizi vicdanınıza koyun da öyle söyleyin, bilim adamlarının hesaplarındaki hassasiyeti övüp göklere çıkarıyorsunuz da Güneş'in, Ay'ın ve Dünya'nın milyonlarca yıldır aynı hassasiyetle dönüp durmalarındaki inceliğı neden es geçiyorsunuz, görmezden geliyorsunuz. Güneş, Ay ve Dünya'nın bir çizgi üzerinde sıralanma vaktini tespit edebilen bilim adamlarını alkışladığınız gibi, hesaplanan vakitte o çizgi üzerinde sıralanan Güneş, Ay ve Dünya'ya da bir alkış göndermeniz gerekmez mi? Allah'ım ne büyüksün ki koca küreleri milyonlarca yıldır saniyesi saniyesine bir hassaslıkla evirip çeviriyorsun! Allah'ım ne kadar güçlüsün! Allah'ım ne kadar kuvvetlisin!

Deprem üstüne deprem yaşıyorum. Bu ne muhteşem düşünce tarzı! Bu ne farklı bir bakış açısı! Bu ne ilginç yaklaşım! Demek herkesin gördüğü olayları doğru şekilde ele almak ne kadar önemli! Yanıyorum da hödüklüğüme yanıyorum. Tutulma sırasında kılınan namaz hurafeymiş ha! Pes doğrusu! Pes yani! Pesss, pesss...

Riya

Köpeğın bembeyaz dişleri var. Hep arkamdan geliyor hep benimle. Ben yürüyorum o takip ediyor. Bi bakmışım arkamda bi bakmışım önümde, yanımda. Durmadan hırlıyor, boğazına balgam takılmış gibi hırlıyor. "Seni bir dişlersem görürsün hanyayı Konya'yı." der gibi hırlıyor. Simsiyah bir köpek... Sade gözleri ve dişleri beyaz. Bir de salyaları. Çenesinin iki yanından yaylanıp kıvamlanarak sızan salyası bir o yana bir bu yana ışıldıyor, parıldıyor. Gözlerini gözlerimden hiç ayırmıyor. Ne zaman ona baksam o da bana bakıyor. Zaman zaman öyle bir havlıyor ki bir kafes dolusu aslan birlikte kükrüyor sanıyorum.

Ağzını açtı. Yayvan ağzı yuvarlaklaştı, tam bir daire oldu. Dairenin kenarındaki parlak dişler, saatin kadranı oluverdi. Üstündeki iki beyaz gözün akı gide gide metalik, parlak bir renge dönüştü. Köpeğın omuzları üstünde bir baş değil bir çalar saat duruyor şimdi. Haydaaaa! Saat çalmaya başladı. Zırrrrrrrrrr. Elimi, nereye denk geldiyse, bastırdım. Şükür, saati durdurabildim. Namaz vakti girmiş. Geç kalınca teker gibi kılıyorum namazı, baştan savar gibi... Tadı tuzu olmuyor. Acele acele yenmiş, boğaza tıkıştırılmış bir yemek gibi. Şimdiden kalkayım da yetiştireyim.

Amma daba zaman var. Şöyle gözlerini kapattıver. Bi beş dakika daba kestir. Hemen uyanırsın. Beş

dakikadan bi şeycik olmaz.

Bi şeycik olmazı var mı be! Kaç sefer böyle beş dakikalık kestirmelerle kaçırdım namazı! Ya Allah bismillah!

İradeli adamsın be Engin! Herkes kalkamaz bu vakitte. Bak evdeki herkes eşek ölüsü gibi serilmiş yatıyor.

Lâ havle... serin su kendime getiriyor beni. Ellerimden başlıyorum yıkamaya. Ovalayarak yıkıyorum. Ardından ağzımı çalkalıyorum üç kere. Aldığım suyu dişlerimin arasından geçirip ağzımda bir o tarafa bir bu tarafa çalkalıyorum. Bir oraya bir buraya sersemleyen su, ağzımın ortasında köpükleniyor. Dilimi sürdüğümde dişlerim daha kaygan... Suyu burnuma verince ta genzime kadar uzanıyor ıslaklık. Gerilerde bir yer gıdıklanıyor. Yüzüme çarpınca bedenimden eski bir kabuk sıyrılıp çıkıyor sanki. Yeni ben daha dinç. Bu dinçlik; uyku, uyuşukluk, tembellik, yavaşlık, bezginlik, kasavet, yorgunluk gibi asalakları dış kapıya kadar kovalıyor. Başımı mesh edip kulaklarımı temizliyorum serçe parmaklarımla. Elimini tersiyle enseme siliyorum. Elimi tekrar yıkıyorum ve ayaklarımı kaldırıp suyun altına tutuyorum. Kanıma kan geliyor, yenileniyorum. Havlunun pamuklu tüyleri elimde, yüzümde, kollarımdaki suyu emiyor. Şimdi, abdestten önceki humbıl adam değilim, gözlerim net görüyor, çevremdeki nesnelere, kokuları... her bir şeyi daha net algılıyorum.

Ne güzel abdest aldın be Engin! Biri görse seni: "Ne güzel abdest aldı Engin!" der mutlaka. Severler seni! Eee sevilmez mi Allah'ın güzel kulları!

Niyet ettim Allah rızası için sabah namazının iki rekatlık farzını kılmaya, durdum divana, uydum Kuran'a, kıblem Kabe-i Muazzama. Allahu ekber! Üstad hazretleri de böyle sertçe tekbir almış. Çevresindekiler irkilirmiş.

Euzübillahimineşşeytanirracim bismillahirrahmanirrahim. Allah'ım sana sığınırım şeytanın şerrinden. Bu şeytan var ya

bu şeytan, damarlarımda dolaşıyor benim. Beni ne oyunlarla kandırmak istiyor! Kandırıyor da! Bunun tuzaklarından beni ancak sen kurtarırsın Allah'ım.

Subhaneke allahümme...

Bismillahirrahmanirrahim. Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla başlarım. Her iyi şeye olduğu gibi namaza da senin adınla başlarım. Senin adının geçtiği işler hayırlıdır, bereketlidir. Senin adını işlerimin başında anmam beni kötülüklerden iyiliklere sevk eder. Senin adını anmam; bana, yaptığım işin doğru mu yanlış mı olduğunu düşündürür. Böylece kötü işten vazgeçmiş olurum. Niyetlendiğim şey iyiye o işi senin rızana uygun yapmış olurum. Böylelikle şeytanın aldatmalarından -virüs programını çalıştırmak gibi- korurum kendimi.

Elhamdülillahi Rabbil âlemin. Tüm hamdler, teşekkürler sanadır Allah'ım. Kime teşekkür edersek edelim sana etmemiz gereken teşekkürü yanlış kişiye yöneltmiş oluruz aslında. Affet bizi Allah'ım. Bu gafletimizi de bağışla Allah'ım. Bu ifademi zi bir mecaz olarak almamızı sağla, niye almamızı diyorum, almamı sağla Rabbim. Benim güzel Rabbim. Bir hücre bile değilken beni terbiye edip bir hücre haline getiren Allah'ım. O hücreyi terbiye edip gören, işiten, tat alan, koklayan, konuşan ve dokunmayı algılayan bir varlık hâline getiren Rabbim. Şimdiye dek beni binlerce şekle döndüren, terbiye eden Rabbim, beni hâlâ her an terbiye eden Rabbim. Tüm teşekkürler, bağlılıklar, yakınlıklar, iç ısınmaları, sevgiler aşklar sanadır.

Errahmanirrahim. Sen her bir şeye merhamet edersin. Zaten merhamet etmeseydin ben, bizler var olmazdık. Acımanla bizi var ettin, yokluktan varlık sahnesine çıkardın. Yedirdin içirdin, yedirip içiriyorsun. Bizi; biz, farkında olmadan koruyorsun. Senin himayen bir an kesilse biz toz duman oluruz. Ne toz dumanı... yok oluruz, yok! Sen, iman edenlere ayrıca

merhametlisin Rabbim.

Maliki yevmiddin. Sen o büyük mahkeme gününün sahibisin, orada - her yerde olduğu gibi- sadece senin sözün geçer. O müthiş günde gelmiş geçmiş tüm insanları bir meydana toplayacaksın. Herkese yaptıklarının hesabını bir bir soracaksın. Sen orada sorgumu kolaylaştır, sonumu hayreyle Allah'ım!

İyyake na'budü ve iyyake nestain. Ben yalnız sana kulluk, kölelik, hizmetçilik ederim, yalnız senin kulunum, kölenim. Beni nefsimin kulu, hizmetçisi olmaktan kurtar Allah'ım. Beni insanların kulu olmaktan kurtar Allah'ım. Beni, paranın-pulunun, malın-mülkün kulu olmaktan kurtar Allah'ım. Her işte senin yardımını istiyorum. Sen âlemlerin sahibisin. Senin gücün her şeye ama her şeye yeter.

İhdinessıratı mustakıyyım. Beni doğru yola ilet. Gezenleri, yıldızları oradan buraya döndürüp duran Rabbim, benim yolumu iyiliğe döndür. Senin her şeyde her değişikliği yapmaya gücün yeter. Tüm bunları düşünerek sana yöneliyorum. Hayatımın her anında beni doğru yolda eyle. Bunca sapık yol içinde bana doğruyu buldur. Tüm iyilikler sendendir Rabbim.

Sıratıallezine en'amte aleyhim, ğayril ma'dubi aleyhim veledaalliiin. Benim hedefim, senin nimet vererek desteklediğin kimselerin yoludur, doğru yoldan sapıttıklarının çizgisi değildir.

Nimet sözünü meyve sebze yiyecek-içecek olarak almak gerektiğini biliyorum. Asıl nimet senin hoşnutluğundur, rızandır, benden razı olmandır, hoşnut olmandır. Asıl nimet budur.

Amiiiin.

Oğlum Engin, bu namazı ne güzel hissederek kılyorsun böyle! Sanki karşında Rabbin var gibi... Sen

iyi bir kulsun. Sen Allah'ın sevdiği bir kulsun. Ama başkaları öyle mi? Bazıları namazda nasıl riyakâr hareketlere giriyor? Başkası görsün diye namaz kılyor. Başkası görsün diye ibadet edilir mi yahu! Sen ihlaslısın maşallah! İyisin iyisin!

Aman Allah'ım ben neler düşünüyorum? Allah'ım beni böyle düşünmekten kuru.

Euzübillahi mineşşeytanırracim bismillahirrahmanirrahim. Allah'ım sana sığınıyorum bu lanetli şeytanın bana fısıldadığı düşüncelerden. Başkasından bana ne yahu! Başkasının kalbini mi yarıp baktım da el görsün diye yaptığını düşünüyorum. Oğlum Engin sen ne kötü kalpli bir adamsın yahu! Allah'ım kanımda dolaşan şu fitnecinin fitnesinden kuru beni.

Nasıl da hep iyi düşünüyorsun yahu Engin? Kötü bir düşünceden sonra hemen iyiyeye yöneliyorsun. Sen bir başkasın be!

...

– Ekrem Abi ben namazı bırakıyorum. Kılmayacağım bir daha!

– O ne biçim laf öyle yahu!

– Olmuyor olmuyor. Riyadan kurtulamıyorum. Başkaları görsün diye ibadet ediyorum gibi geliyor bana.

– Hımmm. Bunu biraz anlatsana bana.

– Namaza başlıyorum, şeytan da başlıyor fişeklemeye...

– Nasıl?

– Sen ne iyi adamsın, ne iyi kulluk yapıyorsun gibi... İçime o an baktığımda ibadet sırasında başkaları tarafından görülmem, namaz kıldığımın başkalarınca duyulması, farkına varılması hoş geliyor bana. Bundan bir miktar zevk alıyorum. O insanların takdir etmeleri gözümün önüne geliyor. Hoşuma gidiyor bu. İşte burada şöyle düşünüyorum: Ben Allah

için kılmıyorum bu namazı demek ki! Bu namazı insanlar için, onların beni beğenmesi için kılıyorum demek! Ben böyle kulluk yapmak istemiyorum! Kula kulluk ediyorum demek ki! N'apıyım ben öyle ibadeti? Allah demez mi bana: "Benim sana verdiğim vereceğim ödüller, benim hoşnutluğum yetmez miydi ki sen insanların takdirini bekledin ey kulum Engin!" Demez mi? Demez mi? Demez mi?

Hıçkırıklarımı tutamamıştım. Çocuklar gibi ağlıyordum. Dışındaki dünyayla gözlerim arasındaki bölgede gök gürültülü sağanak bir yağmur başlamış gibiydi. Saçaklardan alabildiğine damlalar dökülüyordu. Ağladım ağladım. İçimde birikip gözlerimden, göğsümden, ağızımdan dışarı çıkmak için içimden basınç yapan ne kadar karışık duygu varsa bunların hepsi gözyaşı olup kendini dışarı attı. Ağladıkça sakinleştim, duruldum. Kendimi suyu boşalmış ve pörsümüş bir meyve gibi hissettim. Vücudumu o kadar sıkılmışım ki az önce üstümden koca bir silindir geçmiş gibi yorgundum şimdi.

Her zorumu kolaylayan Ekrem Abi bu yarama da eşsiz bir merhem sürecekti:

– Enginciğim sen bu durumdan rahatsız mısın?

Elbette... Yoksa hâlimden belli olmuyor mu? der gibi suratına bir süre baktım. Kendimi fark ettiğimde hâlâ bakıyordum. O da benden cevap bekliyordu. Neden sonra içimdeki tepkiyi bastırarak cevapladım sorusunu:

– E herhalde!

– İşte bütün mesele burada gizli.

Anlayamamıştım:

– Nassı yani!

– Sen ibadetlerini başkalarının görmesinden hoşnut oluyor gibisin ama tam tespit edemediğin bu hoşnutluk durumu seni rahatsız ediyor değil mi?

– Üstüne bastın!

– Yani ibadetlerini başkasının biliyor, görüyor, takdir ediyor olmasından ötürü ihlasını koruyamadığından korkuyorsun öyle mi?

– Atana rahmet be abi öyle işte! Hem bir de ibadetleri yaptığımdan ötürü gurur geliyor içime. Diğer insanları küçük görüyorum sanki.

– Bundan sen rahatsız olduğuna göre bu duygu senden gelmiyor.

– Benden gelmiyor da içimde başka biri mi var yani? İlahi Ekrem Abi sen adamı öldürürsün.

Beni temize çıkarmak için bu kadar uğraşma. Ben kendi yaptığım iyi işlerden ötürü kendimi diğer insanlardan üstün görüyorsam bunu ben düşünüyorumdur, başkası değil.

– Yanılıyorsun.

– Allah Allah! Niye?

– Yanılıyorsun; çünkü içinde dolanıp sana desise veren, ağızını kalbine dayayıp sana şüphe pompalayan, seni yolundan saptırmaya çalışan ve hiçbir zaman senin iyiliğini istemeyen şeytanı göz ardı ediyorsun. Onu yok sayıyorsun.

Beynimde bir gong çalmıştı. Gong sesi beni bir an için duraklattı. Evet ben bu durumda şeytanın benimle uğraşacağını hiç düşünmemiştim. Bana sağdan yaklaşıyor beni ummadığım bir yerden çimdikliyor olabilirdi.

– İçinde senin hoşlanmadığın bir duygu varsa iki ihtimal vardır, bunu hiç unutma; bu düşünce, duygu ya: "Senin düşüncen değil şeytanın düşüncesi." dir veya: "Senden geliyordur ama senin kurtulmak istediğin pis bir duygudur." Her iki hâlde de sen kötü değil iyisin. Pislik, ya: "Senden değil." ya da: "Senden ama o pislikten kurtulmak üzeresin." Bunu unutma.

– Öyle mi dersin?

– Tabi öyle! Şunu da unutma bu yoldan geçen sadece sen değilsin. Önce giden birçok büyük kişi bu yoldaki tecrübelerini yazmış. Onlar da böyle diyorlar.

– Mantıklı gibi görünüyor söylediklerin abi!

– İhlas, ameli terk etmek değildir. Müminin görevi işinde ihlaslı olmaktır. İhlası tam olarak yakalayamadım diye ibadeti terk edersen sen zararlı çıkarsın. Mesela bir adam yanındaki yardımcısına içinde erimiş hâlde altın parçaları olan bir demir külçesi verse ve bunu eritip altını demirden ayırmasını istese... Adam da altını demirden tam ayırtıramadım diye elindeki her şeyi çöpe atsa bu akıllılık mıdır, delilik mi? Yani insan ihlaslı olamadım diye ibadeti terk etse aldanmış olur. Değil mi? Bana katılır mısın?

– Doğru diyorsun abi!

Rahatlayıvermiştim. Allah'ım sen ne büyüksün! Ne iyisin! Benim gibi bir keresteye Ekrem Abi gibi bir insanla karşılaştırdın. Sana ne kadar teşekkür etsem azdır.

Yaa Engin sen ne ballı adamsın sen! Sen yok musun sen! Yine iyi sıyırдың durumu. Pek yeteneklisin doğrusu. Ama bak diğer insanların birçok batası var. Adamlar burnunun önünü göremiyorlar. Sen en çetrefil duygulardan tereyağdan kıl çeker gibi sıyrılıyorsun. Yaman delikanlısın, diğer insanlar gibi sığır sürüsü değil basbayağı farklısın sen. Hem Ekrem Abi'n sana değer veriyor. Demek ki değeri hak ediyorsun.

Zor seçiyorum... Uzakta çünkü... Ama oralarda bir yerde işte... Bir görünüp bir kayboluyor. Siyah... Dişleri parlıyor... La havle vela kuvvete illa billah! Allah'ım beni şeytanın yönlendirmelerinden korusun! Ey benim güzel Rabbim!